

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ФУНКЦИОНАЛНОГ ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА ОДРАСЛИХ

Шк. 2021-2022. год.

Шк. 2022-2023. год.

Шк. 2023-2024. год.

Шк. 2024-2025. год.

Садржај

ПРВИ ЦИКЛУС	3
Српски језик	4
Енглески језик	8
Дигитална писменост	13
Математика.....	16
Основне животне вештине	23
ДРУГИ ЦИКЛУС	26
Српски језик	27
Енглески језик	35
Дигитална писменост	40
Математика.....	44
Физика.....	49
Хемија	53
Биологија	56
Историја.....	61
Географија	64
Предузетништво.....	68
Одговорно живљење у грађанском друштву.....	70
ТРЕЋИ ЦИКЛУС	74
Српски језик	75
Енглески језик	79

Дигитална писменост	84
Математика.....	87
Физика.....	92
Хемија	96
Биологија	99
Историја.....	102
Географија	106
Предузетништво.....	110
Одговорно живљење у грађанском друштву.....	113
Примењене науке.....	117

ПРВИ ЦИКЛУС

Српски језик

Енглески језик

Дигитална писменост

Математика

Основне животне вештине

Наставни предмет: Српски језик

Циклус: Први

Годишњи фонд часова: 200

Назив теме са садржајима	Циљеви и задаци	Образовни стандарди по нивоима	Број часова	Исходи предмета
1.Основно описмењавање-учење читања и писања Уводни час Штампана слова ћирилице А,М,И,Т Штампана слова ћирилице О,С,Н,Е Вежбање Штампана слова ћирилице Р, Ј, У, Ш Штампана слова ћирилице Л, Љ, З, В Вежбање Штампана слова ћирилице Г, П, К, Д Штампана слова ћирилице Б, Њ Вежбање Штампана слова ћирилице Х, Ж Штампана слова ћирилице Ф, Ц Вежбање Штампана слова ћирилице Ч, Ћ Штампана слова ћирилице Џ, Ћ Вежбање Штампана слова латинице Штампана слова латинице Вежбање Вежбање Штампана слова латинице Штампана слова латинице	Циљ наставе српског језика у првом циклусу је стицање базичне језичке писмености као претпоставке за активну партиципацију одраслих у свакодневном приватном, радном и друштвеном животу. Базична језична писменост подразумева савладавање вештина читања, писања и комуникације на различите начине као основног услова за обављање активности одраслог у	Основни ниво: 1. Говори јасно и течно поштујући књиженојезичку норму. 2.Користи основна начела вођења разговора:уме да започне разговор, учествује у њему и оконча га на примерен начин; пажљиво слуша своје саговорнике.3.Самостално својим речима прича на задату тему, држи се теме, добро распоређујући основним информацијама и додатним. 4.Износи своје мишљење у вези са текстом из медија, неким догађајем и сл. И уме у кратким цртама да образложи неку своју идеју и да одбрани своју тврдњу или став. Напредни ниво:	100	-чита латинично и ћирилично писмо(штампаним словима) -одређује основну тему текста,главни догађај и ликове,време и местодешавања у једноставном,краћем тексту(у коме преовлађују речи до три слога,реченице до седам речи); -одређује дословно значење текста(књижевног и некњижевног текста); -користи основне делове текста и књиге(наслов,пасус,име аутора и садржај); -одговара на једноставна питања у вези са текстом; -проналази информације експлицитно исказане у различитим изворима информисања(ко,шта,где,када,колико и сл.из новинског чланка,рекламе,распоред вожње,огласа,упозорења,упуства на производима, обавештења, рачуна и сл.); -издваја непознате речи и изразе;

	<p>различитим животним доменима. Стога је настава српског језика у првом циклусу усмерена управо на стицање ових вештина. Истовремено, вештине које се стичу у оквиру српског језика у првом циклусу основни су услов за било какво даље учење и напредовање.</p>	<p>1. Зна шта је књижевни језик и уме њиме да се служи. 2. Препознаје граматичке категорије променљивих речи род и број заједничких именица. 3. Разуме које је време исказано глаголским обликом. 4. Препознаје субјекат и глаголски предикат. 5. Одређује врсте речи према комуникативној функцији и по потврдности. 6. Познаје значење речи и фразелогизма који се јављају у школским текстовима и правилно их употребљава. 7. Схвата значење богаћења лексичког фонда.</p>		<p>- разликује прозни текст од текста у стиху. - пише штампаним словима ћирилице и латинице</p>
<p>2. Стицање основа функционалне писмености Усмено изражавање и разумевање прочитаног Разумевање прочитаног (проналажење информација у линеарним и нелинеарним текстовима, уочавање теме, поруке, времена и места радње, главних ликова, њихових поступака и особина, хронолошког реда догађаја)</p>			36	<p>- правилно употребљава тачку на крају реченице, велико слово на почетку реченице и у писању личних имена и презимена; - пише кратку поруку; - попуњава основне образце; - пише користећи кратке реченице једноставне структуре; - користи скраћенице за мере (метар, литар, килограм).</p>

<p>Препричавање(текстова,емисија,филмова и сл.) Причање(на основу личног искуства) Описивање(предмета,појава,бића)</p>				<p>-језички израз прилагођава комуникативној ситуацији-опхођење телефоном, -уме да започне разговор,да учествује у њему и оконча га,пажљиво слуша саговорника; -уме самостално да прича на задату тему својим речима; -изводи закључак и износи свој став; -препричава кратак једноставан текст(књижевни или некњижевни); -препричава садржај играних филмова.</p>
<p>3.Писано изражавање Писање кратких порука и СМСа Попуњавање основних образаца Описивање</p>			36	
<p>4.Граматика и правопис Писање великог слова на почетку реченице, именаљуди, употреба тачке на крају реченице Реченице по зачењу и облику-уознавање Именице и глаголи-уознавање Писање основних и редних бројева (и писање датума) Скраћенице за мере-метар, литар, килограм</p>	<p>Препознаје именице и глаголе,препознаје значење реченица-обавештајне, упитне, узвичне и облик –потврдни одрични</p>		10	
<p>5.Књижевност Прича, басна, бајка Кратке народне умотворине песма</p>	<p>Уознавање са песмама, прицама, баснама, бајкама и кратким народним умотворинама</p>		18	

Начин остваривања програма

Облици и методе рада	Активност полазника	Праћење и вредновање рада полазника
<p>У настави српског језика провера вештине читања и писања врши се на основу датог матерјала за рад. Зависно од групе ради се групна обрада слова и упоредо овладавање читања и писања. Усмено изражавање реализује се радом на кратким текстовима, једноставним по структури и садржају реченица, тематски блиским одраслом човеку, његовим потребама, интересовањима, као и социјалном контексту из кога долазе. Полазнике треба навикавати да доживе садржај текста и да доживљено изразе својим речима, да слободно изражавају ставове о прочитаном, доживљеном и да их образлазу. Разговор, дискусија, рад на тексту, кооперативно учење у малим групама полазника и рад у паровима, као и практично смисаоно и искуствено учење само су неке од погодних метода и облика рада погодних за реализацију наставе српског језика у раду са полазницима.</p>	<p>На часовима српског језика полазници читају, шчитавају, састављају кратке речи и реченице. Пишу кратке и просто проширене реченице ћирилицом-штампаним и писаним словима. Такође пишу и латиницом на кратким речима до три слога, реченице до седам речи тематски блиски м одраслом човеку. На часовима полазници усвајају, проширују продубљују употребљива знања, примењују вештине и умења из различитих области и других наставних предмета.</p>	<p>Праћење напредовања полазника врши се кроз оствареност исхода кроз израду разних задатака датих у матерјалу за рад. То је планиран и континуиран процес који се врши свакодневно кроз рад са полазницима. Праћење се одвија кроз посматрање полазника, кроз испитивање усмено и писмено, кроз оцењивање и на основу портфолија полазника. Кроз праћење ангажовања полазника у свакодневним активностима на часу-израда задатака, израда матерјала за рад итд.</p>

Наставни предмет: Енглески језик

Циклус: Први

Укупан број часова у циклусу: 50

Назив теме са садржајима	Циљеви и задаци	Образовни стандарди по нивоима	Број часова	Исходи предмета
1. Поздрављање и упознавање основне речи и изрази приликом поздрављања и упознавања	Циљ наставе енглеског језика је оспособљавање полазника за елементарну комуникацију на енглеском језику. Полазник треба да овлада језичким вештинама на елементарном нивоу и користи енглески језик за задовољавање личних потреба или интересовања у свакодневним животним ситуацијама.	ОСНОВНИ НИВО 1. Област СЛУШАЊЕ О1.ЕЈ.1.1.1. Препознаје основни смисао једноставних и кратких исказа уколико се изговарају полако и разговетно (поздрављање, извињење, захваљивање и сл.). О1.ЕЈ.1.1.2. Разуме лична питања која се полако саопштавају и брижљиво формулишу. О1.ЕЈ.1.1.3. Разуме једноставна и кратка упутства која прати визуелна помоћ (слике, покрет). 2. Област ЧИТАЊЕ О1.ЕЈ.1.2.1. Разуме кратка и једноставна писана упутства (1 - 3 речи) поруке и натписе (ако садрже слике). О1.ЕЈ.1.2.2. Идентификује конкретне детаље у једноставним реченицама или веома	2	По завршетку првог циклуса полазник/ца ће бити у стању да: - разуме једноставне свакодневне речи и изразе уколико се говори разговетно и полако и ако се важне ствари понављају - препозна основни смисао веома једноставних и кратких исказа или питања у којима преовлађују интернационални термини (уз понављање читања / слушања) - препознаје конкретне детаље и познате речи (нпр. називе, бројеве) у веома кратком тексту или директном обраћању (уколико се говори полако и разговетно или омогући повнављање читања) - представи себе и одговори на једноставна питања којима се траже лични подаци - поздрави другог, захвали се и
2. Лични подаци - посао - породица			12	
3. Једноставна упутства - језик учионице - основна упутства, натписи или знакови од 1 - 2 речи који се могу видети на улици - основне речи и фразе извињавања, захваљивања и неразумевања			3	
4. Бројеви - бројеви 1 – 100			14	

<ul style="list-style-type: none"> - основне рачунске операције са бројевима 1 – 100 - године старости - бројеви телефона - попуњавање једноставног формулара - гледање на сат (на једноставнији начин) 	<p>Стечено знање треба да допринесе циљу да полазник с већом лакоћом и самопоуздањем обавља животне послове и задатке, као успешан и одговоран појединац, и користан члан друштвене заједнице.</p>	<p>кратким текстовима у којима преовлађују интернационални термини или речи у свакодневной употреби (уз понављање читања, ако је потребно).</p> <p style="text-align: center;">3. Област ПИСАЊЕ</p> <p>О1.ЕЈ.1.3.1. Пише личне податке (име, презиме, адреса, број телефона) у једноставним формуларима или кратком тексту са празнинама.</p> <p>О1.ЕЈ.1.3.2. Преписује бројеве, слова, речи, једноставне изразе.</p>		<p>извини</p> <ul style="list-style-type: none"> - искаже разумевање / неразумевanje саговорника (на вербални или невербални начин) - именује неке ствари из свог окружења - препише бројеве, слова, појединачне речи 	
<p>5. Људи и ствари</p> <ul style="list-style-type: none"> - боје - елементарни описни придеви - именовање предмета у окружењу - именовање предмета који се носе са собом 		<p style="text-align: center;">4. Област ГОВОР</p> <p>О1.ЕЈ.1.4.1. Представља себе и наводи основне личне податке.</p> <p>О1.ЕЈ.1.4.2. Поздравља захваљује се и извињава.</p> <p>О1.ЕЈ.1.4.3. Показује разумевање или неразумевanje саговорника на вербални или невербални начин (нпр. потврђује и негира, показује предмете или правац).</p> <p>О1.ЕЈ.1.4.4. Именује ствари из свог окружења.</p>	12		
<p>6. Храна и пиће</p> <ul style="list-style-type: none"> - основни вокабулар хране и пића - цене - споразумевање у ресторану / кафићу / продавници 			7		
<p>НАПРЕДНИ САДРЖАЈИ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - учтиви изрази - одећа 		<p style="text-align: center;">НАПРЕДНИ НИВО</p> <p style="text-align: center;">1. Област СЛУШАЊЕ</p> <p>О1.ЕЈ.2.1.1. Разуме једноставна питања о блиским темама или краћа упутства која се</p>			

<p>- делови тела - дневне активности</p>		<p>полако саопштавају и брижљиво формулишу.</p> <p>О1.ЕЈ.2.1.2. Препознаје основни смисао или конкретне детаље (нпр. имена, бројеве, боје, величину) у тексту или разговору који слуша, уколико се говори полако и разговетно.</p> <p>2. Област ЧИТАЊЕ</p> <p>О1.ЕЈ.2.2.1. Схвата основни смисао и издваја тражену информацију из краћег, једноставног текста који говори о људима, стварима, свакодневним активностима и сл.</p> <p>3. Област ПИСАЊЕ</p> <p>О1.ЕЈ.2.3.1. Преписује / пише потребне информације (речи, реченице, бројеве, датуме).</p> <p>О1.ЕЈ.2.3.2. Пише кратке одговоре на једноставна писана питања.</p> <p>4. Област ГОВОР</p> <p>О1.ЕЈ.2.4.1. Уме да искаже своје потребе, допадање или недопадање.</p> <p>О1.ЕЈ.2.4.2. Тражи помоћ или указује на проблем у комуникацији (нпр. тражи да се нешто понови или појасни).</p> <p>О1.ЕЈ.2.4.3. Именује и даје кратак опис ствари из свог окружења (боја, величина, број).</p>		
--	--	--	--	--

Начин остваривања програма

Облици и методе рада	Активност полазника	Праћење и вредновање рада полазника
<p>Поштују се два важна принципа ФООО:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ функционализација ▪ индивидуализација <p>Примењује се КОМУНИКАТИВНИ ПРИСТУП – настава је усмерена на интеракцију.</p> <p>Предмет се реализује кроз следеће облике наставе:</p> <ul style="list-style-type: none"> - фронтални - рад у пару (што чешће) - рад у групи (што чешће) - индивидуални <p>Користи се еклектичка метода (комбинација аудитивне, илустративне, вербалне и демонстративне методе).</p>	<p style="text-align: center;">СЛУШАЊЕ И ЧИТАЊЕ</p> <ul style="list-style-type: none"> - повезивање илустрација / слика са речима и изразима - допуњавање одговора / информације (руком и на рачунару) - заокруживање понуђених одговора или означавање тачних и нетачних - исправљање нетачних података - показивање да разумеју на шта се одређена имена и бројеви односе - одговарање на питања - активности преношења информација, праћење упутстава (нпр. обележавање пута на мапи, физичко реаговање на инструкције...) - мотивационе активности пре читања / слушања (нпр. визуелни подстицај, олуја идеја, дискусија) - читају исецкане речи и/или реченице и слажу их по реду <p style="text-align: center;">ПИСАЊЕ</p> <ul style="list-style-type: none"> - преписивање слова и речи - писање речи поред одговарајуће слике - уписивање слова и речи које недостају - попуњавање једноставног формулара (руком и на рачунару) - писање честитки и порука, и одговарање на њих (руком и на рачунару) 	<p>Праћење и вредновање рада полазника су, као и настава, ИНДИВИДУАЛИЗОВАНИ.</p> <p>Наставник узима у обзир:</p> <ul style="list-style-type: none"> - колико је полазник мотивисан - какве су му амбиције - какво је предзнање имао полазник - колико је напредовао у односу на почетно или, касније, на одређено пролазно стање - постигнућа полазника - достизање захтева, односно исхода <p>Вредновање спроводи ФОРМАТИВНО, тј. као процес, чији је крајњи резултат описна оцена достигнућа полазника, његових / њених снага и слабих страна, као и препорука за даљи рад. Из тог описа изводи се и нумеричка (бројчана) оцена.</p> <p>Веома важну улогу у формативном оцењивању има ПОРТФОЛИО или ДОСИЈЕ (који, између осталог, полазнику обезбеђује веома значајну могућност САМОЕВАЛУАЦИЈЕ). У њему се похрањују:</p> <ul style="list-style-type: none"> - задаци за праћење напредовања

	<p>попуњавање једноставне укрштенице ГОВОР</p> <ul style="list-style-type: none"> - игре по улогама - интервју - изражавање на основу звучног или визуелног подстицаја - изабрати слику и припремити дијалог - квиз - направити питања и разговарати са свима у учионици - анкета - „Пронађите некога ко...“ - игра пантомиме - кратка презентација (о себи или партнеру) 	<p>полазника</p> <ul style="list-style-type: none"> - материјали за самоевалуацију полазника - други задаци за полазника - други производи рада и активности полазника <p>Формативно оцењивање се бележи у АНДРАГОШКОЈ СВЕСЦИ НАСТАВНИКА, док је сумативно оцењивање нумеричко и уноси се у дневник.</p> <p>Завршна оцена из предмета Енглески језик је, као и из осталих предмета, нумеричка.</p>
--	--	---

Наставни предмет: Дигитална писменост

Циклус: Први

Годишњи фонд часова: 50

Назив теме са садржајима	Циљеви и задаци	Образовни стандарди по нивоима	Број часова	Исходи предмета
<p>1. Рад са документима у радном окружењу</p> <p>Електронски уређај, дигитални податак, рачунар, софтвер, хардвер</p> <p>Делови рачунара и врсте рачунара</p> <p>Укључивање рачунара, пријава на систем, безбедно искључивање</p> <p>Руковање мишем</p> <p>Отварање документа и фасцикле</p> <p>Прелазак између прозора, употреба алата за приказ и затварање прозора</p> <p>Покретање програма са подразумеване локације, затварање програма</p> <p>Чување документа на подразумеваној локацији</p> <p>Именовање документа и фасцикле, структура имена</p> <p>Брисање документа, корпа за отпадке</p>	<p>Циљ наставе предмета дигитална писменост је оспособљавање за самосталну употребу рачунара на нивоу основне претраге и елементарне електронске комуникације примењиве у свакодневном животу.</p> <p>Полазник треба да стекне такав ниво знања и вештина да може самостално да обави основне радње манипулације дигиталном информацијом важне за његову породицу, посао, друштвену средину или лични развој, као и да има развијен адекватан критички однос према информацијама и према средствима које користи да би дошао до њих.</p>	<p>ОСНОВНИ НИВО</p> <p>О1.ДП.1.1.1. Уме да укључи рачунар, да се пријави на систем и да безбедно искључи рачунар.</p> <p>О1.ДП.1.1.2. Покреће апликацију и отвара фолдер са подразумеване локације.</p> <p>О1.ДП.1.1.3. Користи алатке за приказ и затварање прозора.</p> <p>О1.ДП.1.1.4. Отвара и чува документ на подразумеваној локацији.</p> <p>НАПРЕДНИ НИВО</p> <p>О1.ДП.2.1.1. Креира фолдер и именује га.</p> <p>О1.ДП.2.1.2. Мења величину прозора и премешта прозоре.</p> <p>О1.ДП.2.1.3. Чува документ на жељеној локацији.</p>	15	<p>По завршетку првог циклуса полазник/ца ће умети да:</p> <p>-укључи рачунар, пријави се на систем и безбедно га искључи</p> <p>покреће програм и отвара фасциклу и документ са подразумеване локације</p> <p>-користи алатке за приказ и затварање прозора</p> <p>-сачува документ на подразумеваној локацији</p>

<p>2. Претрага података и комуникација на интернету</p> <p>Шта је интернет, садржаји на интернету Повезивање на интернет Електронска пошта и интернет Основни упит за претраживање на интернету- постављање упита, тумачење резултата, безбедно претраживање Приступање постојећем налогу електронске поште, структура адресе е- поште Безбедно читање поруке Одговарање на поруку, слање нове поруке</p>		<p>ОСНОВНИ НИВО</p> <p>О1.ДП.1.2.1. Проналази информацију на основу кључне речи. О1.ДП.1.2.2. Приступа унапред креираном налогу електронске поште и чита и шаље поруку.</p>	<p>15</p>	<p>-проналази информацију на интернету на основу кључне речи приступа интернет страници на основу адресе -приступа унапред креираном налогу електронске поште, чита и шаље поруку</p>
<p>3. Креирање текстуалног документа</p> <p>Унос текста, избор језика за унос текста Кретање кроз текст Брисање и преписивање текста</p>		<p>ОСНОВНИ НИВО</p> <p>О1.ДП.1.3.1. Уноси текст и креће се кроз њега.</p> <p>НАПРЕДНИ НИВО</p> <p>О1.ДП.2.3.1. Подешава величину, боју и облик слова и користи алат за поравнање текста.</p>	<p>20</p>	<p>-бира језик за унос текста, уноси текст у текстуални документ, креће се кроз њега и једноставно га уређује операцијама брисања, преписивања, исецања, копирања и лепљења</p>

Начин остваривања програма

Облици и методе рада	Активност полазника	Праћење и вредновање рада полазника
<ul style="list-style-type: none">– фронтални рад;– групни рад;– индивидуални и индивидуализовани рад;– тимски облик рада;– интерактивна настава.	<ul style="list-style-type: none">– учествују у разговору, усвајају нове информације, повезују информације из искуства;– дискутују у вези са темом;– учествују у рад групе;– решавају индивидуалне задатке;– извршавају практичне задатке на рачунару	<ul style="list-style-type: none">– андрагошка свеска;– портфолио.

Наставни предмет: Математика

Циклус: Први

Годишњи фонд часова: 200

Назив теме са садржајима	Циљеви и задаци	Образовни стандарди по нивоима	Број часова	Исходи предмета
<p>1.Природни бројеви и рачунске операције са њима</p> <p>Читање, записивање и упоређивање природних бројева Основне рачунске операције са природним бројевима</p>	<p>Циљ наставе и учења математике је стицање елементарне математичке писмености употребљиве у свакодневним животним ситуацијама, односно овладавање математичким знањима и вештинама које ће примењивати у приватном, друштвеном и будућем професионалном животу. Општи циљ наставе математике може се операционализовати кроз следеће посебне циљеве или задатке: • усвајање елементарних математичких знања и вештина и правилно формирање математичких појмова; • стицање и развијање способности за решавање реалних проблема</p>	<p>Основни ниво: 1.Чита и записује дати број и упоређује бројеве по величини.2.Рачуна вредност бројевног израза са операцијама истог приоритета у једноставним реалним ситуацијама са и без калкулатора.3.Одређује непознату величину у једноставним ситуацијама.</p> <p>Напредни ниво:Рачуна вредност бројевног израза са и без калкулатора.</p> <p>Основни ниво: 1.Чита и записује разломак $\frac{1}{n}$ ($n < 10$) и препознаје његов графички приказ.2.Израчунава n-ти део неке целине.3.Рачуна 10%,20%,25%,50% неке величине. Напредни ниво:Израчунава део $\frac{a}{b}$ ($a \leq b$) неке целине и користи</p>	50	<p>-прочита и запише дати број и упореди бројеве по величини, прикаже број збиром у декадном бројном систему; -користи знаке за основне рачунске операције и изврши основне рачунске операције у скупу природних бројева; -користи бројеве и бројевне изразе у једноставним реалним ситуацијама; -одређује непознату величину у једноставним реалним ситуацијама; -рачуна вредност бројевног израза са две операције истог приоритета (са и без калкулатора); -прочита и формално запише разломак $\frac{1}{n}$ и препозна његов графички приказ; -израчуна половину, четвртину десетину неке целине; -израчуна 10%,20%,25% и 50% неке величине</p>

	<p>применом математике, кроз уочавање, формулисање, решавање и закључивање; • развијање математичког начина мишљења и комуникације; • развијање позитивног односа према математици и свести о властитом математичком умећу и • стицање основе за целоживотно учење и наставак математичког образовања</p>	<p>то у једноставним реалним ситуацијама.</p> <p>Основни ниво: 1.. Израчунава обим троугла, обим и површину квадрата и правоугаоника, ако су подаци дати у истим мерним јединицама.</p> <p>Напредни ниво 1.. Зна да израчуна обим и површину сложених фигура у равни када су подаци дати у истим мерним јединицама.</p> <p>2. Израчунава површину коцке и квадра ако су подаци дати у истим мерним јединицама.</p> <p>Основни ниво: 1. Зна јединице за мерење дужине и површине и њихове односе. 2. Зна коју јединицу мере да употреби за мерење масе (г, кг, т) и запремине течности (л, дл, мл) и претвара их из већих у мање. 3. Зна јединице за време (минут, сат, дан, месец, година, век), уме да претвара и пореди временске интервале у једноставним ситуацијама.</p> <p>Напредни ниво: 1. Претвара јединице за мерење дужине и површине у једноставним</p>		<p>-прочита и запише дати број и упореди бројеве по величини, прикаже број збиром у декадном бројном систему;</p> <p>-користи знаке за основне рачунске операције и изврши основне рачунске операције у скупу природних бројева;</p> <p>-користи бројеве и бројевне изразе у једноставним реалним ситуацијама;</p> <p>-одређује непознату величину једноставним реалним ситуацијама;</p> <p>-рачуна вредност бројевног израза са две операције истог приоритета(са или без калкулатора);</p> <p>-прочита и формално запише разломак $\frac{1}{n}$ и препозна његов графички приказ;</p> <p>-израчуна половину, четвртину и десетину неке целине;</p> <p>-израчуна 10%, 20%, 25% и 50% неке величине;</p>
<p>2.Разломци и проценат</p>		<p>реалним ситуацијама. 2. Претвара јединице за мерење масе и</p>	<p>10</p>	<p>именује и препознаје геометријске објекте у равни (квадрат, круг, троугао,</p>

<p>Читање, записивање графичкио приказивање разломака облика $\frac{a}{b}$ ($a \leq b$) Израчунавање дела неке целине</p>		<p>запремине у једноставним реалним ситуацијама.</p> <p>Основни ниво: 1. Израчунава обим троугла, обим и површину квадрата и правоугаоника, ако су подаци дати у истим мерним јединицама</p> <p>Напредни ниво: 1. Зна да израчуна обим и површину сложених фигура у равни када су подаци дати у истим мерним јединицама. 2. Израчунава површину коцке и квадра ако су подаци дати у истим мерним јединицама.</p> <p>Основни ниво: 1. Користи податке приказане графички или табеларно у једноставним реалним ситуацијама.</p> <p>Напредни ниво: Уме графички да представи дате податке</p>	<p>правоугаоник, тачка, дуж, права, полуправа и угао) и простору (коцка, квадар, пирамида, ваљак, лопта и купа); - препозна коцку и квадар и идентификује њихове основне елементе; - именује јединице за мерење дужине и уме да их претвара; - именује јединице за мерење површине и зна њихове односе; - израчуна обим троугла, правоугаоника и квадрата; - израчуна површину квадрата и правоугаоника; - изрази одређену суму новца преко различитих апоена и рачуна са новцем; - именује јединице за време (минут, сат, дан, месец, година, век) и уме да претвара веће јединице у мање и пореди временске интервале у једноставним ситуацијама; - изабере одговарајућу јединицу мере за мерење задате запремине течности (l, dl, cl, ml) и претвара јединице за мерење запремине течности из већих у мање. - изабере одговарајућу јединицу за мерење задате масе (g, kg, t) и</p>
---	--	--	---

			<p>претвара јединице за мерење масе из већих у мање. -примени мере у једноставним реалним ситуацијама.</p> <p>-именује јединице за мерење дужине и уме да их претвара; -именује јединице за мерење површине и зна њихове односе; -израчуна обим троугла,правоугаоника,и квадрата; -израчуна површину квадрата и правоугаоника; -изрази одрежену суму новца преко различитих апоена и рачуна са њима; -именује јединице за време(минут,сат,дан, месец,година,век)и уме да претвара веће јединице у мање и пореди временске интервале у једноставним ситуацијама; -изабере одговарајућу јединицу мере за мерење задате запремине течности(l,dl,cl,ml)и претвара јединице за мерење запремине течности из већих у мање. -изабере одговарајућу јединицу мере за мерење задате масе(g,kg,t)и претвара јединице за мерење масе из већих у мање.</p>
--	--	--	---

				<p>-примени мере у једноставним реалним ситуацијама.</p> <p>-чита једноставније графиконе, табеле и дијаграме;</p> <p>-користи податке приказане графички или табеларно у решавању једноставних задатака и уме графички да представи дате податке.</p>
<p>3.Примена бројева и бројевних израза у реалним ситуацијама</p> <p>Читање,записивање и упоређивање природних бројева</p> <p>Основне рачунске операције са природним бројевима</p> <p>Читање, записивање графичко приказивање разломака</p> $\frac{a}{b} \quad (a \leq b)$ <p>Израчунавање дела неке целине</p>			40	
<p>4.Облици и простор</p> <p>Геометријски облици у равни и простору</p>			20	

Обим троугла, квдрата и правоугаоника Површина квадрата и прваоугаоника				
5.Мерење и мере Мерење и мере (дужина, маса, запремина, површина, време и новац)			28	
6. Примена мера у једноставним ситуацијама Геометријски облици у равни и простору Обим троугла, квдрата и правоугаоника Површина квадрата и прваоугаоника Мерење и мере (дужина, маса, запремина, површина, време и новац)			42	
7.Обрада података -Чита једноставније графиконе,табеле			10	

Начин остваривања програма

Облици и методе рада	Активност полазника	Праћење и вредновање рада полазника
<p>У настави математике настава се реализује кроз фронтални, групни и рад у пару. На основу датог матерјала ради се основно математичко описмењавање тако да полазници умеју да читају, пишу и упоређују природне бројеве, да владају техником основних израчунавања.</p>	<p>Полазници пишу, читају бројеве, сабирају, одузимају, множе и деле природним бројевима читају и са разумевањем примају информације које су дате бројевима и математичким симболима у нумеричкој и писаној форми. Полазници схватају и уочавају елементарне облике представљене графиком, формулом, статистиком као и рачунске операције, проценте и разломке.</p>	<p>Праћење полазника се врши свакодневно као континуиран процес кроз израду задатака, кроз оствареност исхода, тестирање и усмено и писмено испитивање.</p>

Наставни предмет: Основне животне вештине

Циклус: Први

Годишњи фонд часова: **50+5****

** У сарадњи са Градском и Полицијском управом

Назив теме са садржајима	Циљеви и задаци	Образовни стандарди по нивоима	Број часова	Исходи предмета
1.Одговорно живљење - Здравље - Породица - Животне ситуације	Препознавање и примењивање основних принципа здравог начина живота и заштите здравља. Препознавање и идентификовање карактеристике здраве породице. Сналажење на основу мапе-плана града и њено адекватно коришћење, проналажење разних неопходних информација и коришћење савремених апарата: Банкомате, аутомате за паркирање, апарате за пића итд.	ОСНОВНИ НИВО <u>Област ОДГОВОРНО ЖИВЉЕЊЕ</u> О1.ЖВ.1.1.1. Примењује превентивне мере заштите личног и колективног здравља. О1.ЖВ.1.1.2. Проналази информације релевантне за свакодневни живот из једноставних симболичких форми. О1.ЖВ.1.1.3. Користи податке исказане у сложеним симболичким формама релевантним за свакодневни живот. О1.ЖВ.1.1.4. Употребљава апарате потребне за свакодневни живот, користећи неопходне процедуре. О1.ЖВ.1.1.5. Користи средства информационе технологије. НАПРЕДНИ НИВО <u>Област ОДГОВОРНО ЖИВЉЕЊЕ</u> О1.ЖВ.2.1.1. Разуме значај превентивних мера за заштиту личног и колективног здравља. О1.ЖВ.2.1.2. Разликује функционалне и дисфункционалне породичне обрасце.	21	Повећање квалитета живота у свим областима важним за живот. Оснажава полазника за развијање вештина које савремено друштво пред њим поставља.
2.Предузетништво	Унапређивање капацитета	ОСНОВНИ НИВО Област ПРЕДУЗЕТНИШТВО	29	Развој особина које особу чине предузимљивије у

<p>- Управљање личним потенцијалима, и могућностима Креативност, иницијативност и иновативност - Критичко размишљање и решавање проблема у породици, суседству и локалној средини.</p>	<p>за остваривање животних улога. Идентификовање сопствених могућности и склоности и интересовања за бављење одређеним пословима. Сачињавање планова за своју личну и радну будућност. Уочавање проблема трагање за решењем и предузимање Акције. Критичко процењивање једноставног свакодневног проблема и сопствене улоге у његовом решавању.</p>	<p>О1.ЖВ.1.3.1. Поставља циљеве за унапређивање квалитета живота. О1.ЖВ.1.3.2. Планира активности којима се остварују дугорочни развојни циљеви на приватном и професионалном плану. О1.ЖВ.1.3.3. Покреће активности за решавање проблема. О1.ЖВ.1.3.4. Користи иновативне идеје примењиве у приватном и професионалном животу О1.ЖВ.1.3.5. Критички се односи према добијеним информацијама.</p> <p>НАПРЕДНИ НИВО О1.ЖВ.2.3.1. Познаје личне потенцијале за остваривање различитих улога у приватном и професионалном животу. О1.ЖВ.2.3.2. Познаје стратегије критичког мишљења у решавању различитих проблема.</p>		<p>основи исхода учења предузетништва у првом циклусу.</p>
<p>3. Грађанско образовање - Лична документа</p>	<p>Препознавање значаја поседовања неопходних личних докумената и познавање врсте личних докумената и поступака њиховог добијања.</p>	<p>1. ОСНОВНИ НИВО 3. Област ГРАЂАНСКО ОБРАЗОВАЊЕ О1.ЖВ.1.2.1. Поступа према процедурама за издавање личних докумената. О1.ЖВ.1.2.2. Поступак према процедурама за остваривање права. 2. НАПРЕДНИ НИВО О1.ЖВ.2.2.1. Разуме неопходност поседовања личних докумената за остваривање људских и грађанских права</p>	<p>5</p>	<p>Препознавање значаја поседовања неопходних докумената и познавања врсте личних докумената и поступака њихових добијања.</p>

Начин остваривања програма

Облици и методе рада	Активност полазника	Праћење и вредновање рада полазника
<p>ОБЛИК РАДА: Фронтални, групни, рад у пару, тимски рад, индивидуални рад</p> <p>МЕТОДЕ РАДА: Метода разговора, усменог излагања, метода писања, метода читања и рада на тексту, метода демонстрације</p>	<p>- Учествовање у разговору, групном раду, у писању, читању.</p>	<p>- Портфолио</p> <p>- Задаци за праћење напредовања полазника</p>

ДРУГИ ЦИКЛУС

Српски језик

Енглески језик

Дигитална писменост

Математика

Физика

Хемија

Биологија

Историја

Географија

Предузетништво

Одговорно живљење у грађанском друштву

Наставни предмет: Српски језик

Циклус: Други

Годишњи фонд часова: 153

Назив теме са садржајима	Циљеви и задаци	Образовни стандарди по нивоима	Број часова	Исходи предмета
Усмено изражавање	<p>– оспособљавање полазника да изразе идеје, осећања, чињенице и мишљења у усменом облику на српском језику у различитим друштвеним, културним и комуникацијским контекстима (рад, породица, друштвено окружење);</p> <p>– оспособљавање полазника да примене основне књижевнојезичке норме у свакодневном говору;</p> <p>– оспособљавање полазника да у расправи о теми или проблему користе аргументе, јасно износе своје ставове, уз уважавање и поштовање саговорниковог мишљења;</p> <p>– развијање културе комуникације;</p> <p>– оспособљавање полазника да начином говора искажу</p>	<p>ОЗ.СЈ.0.1.1. Правилно изговара гласове и поштује књижевнојезичку норму у говору.</p> <p>ОЗ.СЈ.0.1.3. Јасно структурира своје излагање у основним цртама; развија главну тему без непотребних дигресија; зна да исприча о стварном или измишљеном догађају; уме усмено некога да обавести о нечему и опише нешто.</p> <p>ОЗ.СЈ.0.1.4. Уме да формулише своје мишљење и да га јавно искаже; уме у кратким цртама да изложи своју идеју и да аргументује став за који се залаже; уме да одбрани своју тврдњу, уз уважавање и поштовање мишљења саговорника.</p> <p>ОЗ.СЈ.0.1.5. Има изграђену културу комуникације (културу сопственог изражавања, као и</p>	19	<ul style="list-style-type: none">- користи оба писма (ћирилицу и латиницу);- разликује у тексту битно од небитног;- препознаје и изабере основне информације у тексту;- напише разумљиву, граматички исправну реченицу;- користи основне жанрове писане комуникације: састави писмо, попуни образац, захтев, напише молбу, жалбу, изјаву, ЦВ;- користи Правопис-школско издање и примени основна правописна правила;- примени основне књижевнојезичке норме у говору;- препозна синтаксичке јединице;- правилно користи падеже;

	<p>различите облике изражавања (дијалог, опис, нарација);</p> <p>– оспособљавање полазника да разговарју о слободно одабраној или задатој теми (породица, пријатељ, филм, фудбалска утакмица).</p>	слушања и поштовања туђег мишљења)		- разуме фразеологизме која се употребљавају у свакодневној комуникацији;
Вештина читања и разумевање прочитаног	<p>– оспособљавање полазника да користе оба писма (ћирилично и латинично);</p> <p>– оспособљавање полазника да разликују уметнички од информативног и неуметничког текста;</p> <p>– оспособљавање полазника да на једноставним примерима препознају различите функционалне стилове (разговорни и књижевноуметнички стил);</p> <p>– оспособљавање полазника да чита и разуме линеарне и нелинеарне (легенде, табеле, дијаграме и графиконе) текстове;</p> <p>– оспособљавање полазника да у једноставном информативном тексту разликују битно од небитног;</p>	<p>ОЗ.СЈ.1.2.1. Разликује књижевноуметнички и неуметнички текст и одређује сврху неуметничког текста.</p> <p>ОЗ.СЈ.1.2.2. Проналази и издваја основне информације из текста; повезује информације и идеје изнете у тексту, уочава јасно исказане односе (временски след, средство – циљ, узрок – последица и сл.).</p> <p>ОЗ.СЈ.1.2.3. Чита једноставне легенде, табеле, дијаграме и графиконе.</p> <p>ОЗ.СЈ.1.2.4. Разликује чињеницу од коментара, објективност од пристрасности и пропаганде на једноставним примерима.</p> <p>ОЗ.СЈ.1.2.5. Проналази, издваја и упоређује информације из два краћа текста или више њих</p>	32	

	<p>– оспособљавање полазника да препознају и изаберу основне, најважније информације у тексту, издвајају их и упоређују;</p> <p>– развијање критичког односа према информацијама код полазника, разликовање чињенице од коментара, објективног од пристрасног и пропагандног текста (на једноставним примерима); ;</p> <p>– развијање читалачких навика</p> <p>– разликовање и коришћење свих делова текста и књиге, укључујући индекс, појмовник и библиографију.</p>	<p>(према датим критеријумима), у штампаном или у електронском облику (нпр. у новинама, у књизи, на интернету).</p> <p>Напредни ниво:</p> <p>ОЗ.СЈ.2.2.1. Износи своје мишљење о прочитаном тексту (процењује колико је текст информативан, јасан, одређује његове формалне одлике и сл.).</p> <p>ОЗ.СЈ.2.2.2. Издваја из текста аргументе у прилог некој тези (ставу) или аргументе против ње.</p> <p>ОЗ.СЈ.2.2.3. Користи делове књиге: садржај, предговор, поговор, библиографију, регистар, фусноте, табеле и графиконе.</p>		
Писано изражавање	<p>– оспособљавање полазника да запишу једноставну информацију користећи оба писма;</p> <p>– оспособљавање полазника да напишу разумљиву, граматички исправну реченицу;</p> <p>– оспособљавање полазника да користе <i>Правопис српског језика</i> (школско издање) и</p>	<p>ОЗ.СЈ.1.3.1. Користи оба писма дајући предност ћирилици.</p> <p>ОЗ.СЈ.1.3.2. Примењује правописну норму (из сваке правописне области) у једноставним случајевима.</p> <p>ОЗ.СЈ.1.3.3. Саставља разумљиву, граматички исправну реченицу.</p> <p>ОЗ.СЈ.1.3.4.</p>	32	

	<p>примењују основна правописна правила;</p> <ul style="list-style-type: none"> – оспособљавање полазника да препричају једноставан текст; – оспособљавање полазника да користе основне жанрове писане комуникације: састављају писмо, попуњавају образац, захтев, напишу молбу, жалбу, изјаву. 	<p>Записује једноставну информацију или белешку приликом слушања неког излагања. ОЗ.СЈ.1.3.5.</p> <p>Саставља писмо, молбу и жалбу; попуњава различите обрасце и формуларе с којима се сусреће у свакодневном животу.</p> <p>Напредни ниво: ОЗ.СЈ.2.3.2.</p> <p>Саставља краћи аргументативни текст на задату тему и уме да га организује у шире смисаоне целине (уводни, средишњи и завршни део текста). ОЗ.СЈ.2.3.3.</p> <p>Служи се школским правописом.</p>		
<p>Граматика, лексика, народни и књижевни језик</p>	<ul style="list-style-type: none"> – оспособљавање полазника да речи поделе на слоге; – оспособљавање полазника да именује морфолошке категорије; – оспособљавање полазника да разликују основне граматичке категорије променљивих речи (именице и глаголе); – оспособљавање полазника да правилно користе падеже; 	<p>ОЗ.СЈ.1.4.1.</p> <p>Примењује књижевнојезичку норму у вези с гласовним алтернацијама. ОЗ.СЈ.1.4.3.</p> <p>Разликује врсте речи и основне граматичке категорије променљивих речи; примењује књижевнојезичку норму у вези с облицима речи ОЗ.СЈ.1.4.5.</p> <p>Уочава синтаксичке јединице (реч, синтагму, предикатску и комуникативну</p>	32	

	<p>– оспособљавање полазника да правилно употребљавају основне глаголске облике (садашње, будуће и прошло време);</p> <p>– упознавање полазника са појмовима: проста реченица, субјекат, предикат, додаци;</p> <p>– оспособљавање полазника да препознју основне лексичке појмове (једнозначност и вишезначност речи) и лексичке односе (синонимију и антонимију);</p> <p>– оспособљавање полазника да разумеју фразеологизме који се употребљавају у свакодневној комуникацији;</p> <p>– оспособљавање полазника да у једноставним случајевима одређују значење непознатих речи и израза на основу њиховог састава или контекста у коме су употребљени;</p> <p>– оспособљавање полазника да користе <i>Речник српског језика и Речник страних речи и израза.</i></p>	<p>реченицу); именује врсте реченица према комуникативној функцији и по потврдности/одричности (потврдне и одричне).</p> <p>ОЗ.СЈ.1.4.7. Правилно употребљава глаголске облике (презент, перфекат, футур, императив и потенцијал). ОЗ.СЈ.1.4.8. Познаје основне лексичке појаве (једнозначност и вишезначност речи) и лексичке односе (синонимију, антонимију и хомонимију). ОЗ.СЈ.1.4.9. Зна значења речи и фразеологизама који се употребљавају у свакодневној комуникацији (нпр. у школи, у медијима), као и оних у уџбеницима, текстовима из лектире и сл.</p> <p>Напредни ниво: ОЗ.СЈ.2.4.1. Користи терминологију у вези са врстама и подврстама речи и њиховим граматичким категоријама. ОЗ.СЈ.2.4.3. Препознаје главна значења и функције глаголских облика. ОЗ.СЈ.2.4.4.</p>		
--	---	--	--	--

		<p>Одређује значења непознатих речи и израза на основу њиховог састава и/или контекста у коме су употребљени; схвата природу термина и важност терминологије.</p> <p>ОЗ.СЈ.2.4.5.</p> <p>Служи се речницима (нпр. Речник српског језика, Речник страних речи и израза), приручницима и енциклопедијама.</p>		
Књижевност – усмена и ауторска	<p>– оспособљавање полазника да препознаје типове књижевног стваралаштва (писану и народну књижевност);</p> <p>– оспособљавање полазника да самостално читају и тумаче књижевноуметничка дела;</p> <p>– оспособљавање полазника да уочавају битне елементе књижевноуметничког текста: тему, време, место радње, књижевни лик;</p> <p>– упознавање полазника са књижевним родовима и врстама.</p>	<p>ОЗ.СЈ.1.5.1.</p> <p>Познаје обрађена књижевна дела (нпр. наслов дела, име аутора, садржину дела, ликове, уметничку вредност).</p> <p>ОЗ.СЈ.1.5.2.</p> <p>Разликује типове књижевног стваралаштва (усмена и ауторска књижевност).</p> <p>ОЗ.СЈ.1.5.3.</p> <p>Разликује основне књижевне родове: лирику, епику и драму.</p> <p>ОЗ.СЈ.1.5.4.</p> <p>Познаје различите облике казивања у књижевноуметничком тексту: наратију, дескрипцију и дијалог.</p> <p>ОЗ.СЈ.1.5.5.</p> <p>Уочава битне елементе структуре књижевноуметничког текста као што су: тема,</p>	38	

		<p>радња, време и место радње, књижевни лик.</p> <p>Напредни ниво:</p> <p>ОЗ.СЈ.2.5.1. Самостално чита и ужива у књижевноуметничком делу; развија читалачку радозналост и креативност у тумачењу књижевног дела.</p> <p>ОЗ.СЈ.2.5.3. Изражава своје мишљење о конкретном књижевноуметничком делу (осећањима, тематици, поступцима ликова, значајним појединостима, битнијим порукама) и аргументовано га образлаже.</p>		
--	--	--	--	--

Начин остваривања програма

Облици и методе рада	Активност полазника	Праћење и вредновање рада полазника
<ul style="list-style-type: none"> – фронтални рад; – групни рад; – индивидуални и индивидуализовани рад; – тимски облик рада; – допунска настава; – интерактивна настава. 	<ul style="list-style-type: none"> – учествују у разговору, усвајају нове информације, повезују информације из искуства; – читају понуђени материјал, постављају једни другима питања и заједно одговарају на њих; – дискутују у вези са темом; – учествују у рад групе; – решавају индивидуалне задатке; – израђују табеле, графиконе, схеме; – користе <i>Правопис српског језика, Речник српског језика, Речник страних речи и израза</i>; – решавају задатке за самоевалуацију. 	<ul style="list-style-type: none"> – андрагошка свеска; – портфолио.

Наставни предмет: Енглески језик

Циклус: Други

Укупан број часова у циклусу: 51

Назив теме са садржајима	Циљеви и задаци	Образовни стандарди по нивоима	Број часова	Исходи предмета
1. Енглески око нас - поздрављање и упознавање - енглеске речи у свакодневном окружењу - једноставна упутства - једноставна обавештења и упозорења	Циљ наставе енглеског језика је оспособљавање полазника за елементарну комуникацију на енглеском језику.	ОСНОВНИ НИВО 1. Област СЛУШАЊЕ ОЗ.ЕЈ.1.1.1. Разуме једноставне / уобичајене захтеве, питања, савете, упозорења и упутства. ОЗ.ЕЈ.1.1.2. Схвата основни смисао и конкретне детаље у једноставном и разговетном говору који слуша.	5	По завршетку другог циклуса полазник/ца ће бити у стању да: - разуме фреквентне речи и изразе који се односе на блиске теме - разуме основни смисао или конкретне информације
2. Започињање разговора - започињање разговора и активно учествовање у њему - допадање / недопадање	Полазник треба да овлада језичким вештинама на елементарном нивоу и користи енглески језик за	2. Област ЧИТАЊЕ ОЗ.ЕЈ.1.2.1. Разуме знакове, натписе, обавештења, посебно ако садрже слике, мапе и сл. ОЗ.ЕЈ.1.2.2. Разуме краће или пригодне поруке (нпр. поздраве и честитке са разгледница).	12	(нпр. личне податке, бројеве, боје) у једноставном тексту или (раз)говору (уз понављање читања / слушања)
3. Путовање - именовање важних места / институција - тражење / давање упутстава како стићи до извесног места - казивање времена (гледање на сат)	задовољавање личних потреба или интересовања у свакодневним животним ситуацијама.	ОЗ.ЕЈ.1.2.3. Разуме основни смисао и проналази конкретне информације у краћим текстовима о блиским темама или форматизованим текстовима (упутства, ред вожње, тел. именик, распоред, ТВ програм, формулари и сл.).	10	- разуме кратке и једноставне натписе који су чести на јавним местима (нпр. знаци за оријентацију, ресторани, продавнице, станице), нарочито ако садрже слике

<p>4. Посао и слободно време</p> <ul style="list-style-type: none"> - посао - слободно време 	<p>Стечено знање треба да допринесе циљу да полазник с већом лакоћом и самопоуздањем обавља животне послове и задатке, као успешан и одговоран појединац, и користан члан друштвене заједнице.</p>	<p>3. Област ПИСАЊЕ</p> <p>ОЗ.ЕЈ.1.3.1. Пише личне податке и једноставне реченице о себи или другима.</p> <p>ОЗ.ЕЈ.1.3.2. Пише једноставне, краће поруке које се односе на непосредне личне потребе.</p> <p>ОЗ.ЕЈ.1.3.3. Поштује основе правописа (употреба великог слова и основних знакова интерпункције).</p> <p>4. Област ГОВОР</p> <p>ОЗ.ЕЈ.1.4.1. Разговара о свакодневним активностима, потребама, осећањима, ослањајући се у највећој мери на питања и помоћ саговорника.</p> <p>ОЗ.ЕЈ.1.4.2. Пита и даје информацију о времену, датуму, количини и ценама.</p> <p>ОЗ.ЕЈ.1.4.3. Даје једноставна упутства или команде (1 - 3 речи).</p>	10	<ul style="list-style-type: none"> - разуме једноставна питања о блиским темама - оствари веома једноставну конверзацију у предвидљивим, свакодневним ситуацијама ослањајући се на помоћ саговорника - затражи помоћ (нпр. тражи да се нешто понови) - исказе своје потребе (приликом путовања, куповине...) - изрази допадање или недопадање - затражи и пружи информацију о правцу, месту и времену (једноставним речима и изразима) - попуни једноставан формулар у коме се траже лични подаци - напише кратке одговоре на једноставна питања
<p>5. Куповина</p> <ul style="list-style-type: none"> - боје - одећа - цене - споразумевање у продавници, на пијаци... 		8		
<p>6. Осећања и потребе</p> <ul style="list-style-type: none"> - основне речи за расположења и осећања - исказивање конкретне потребе 		6		
<p>НАПРЕДНИ САДРЖАЈИ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - животиње / кућни љубимци - планови (за будућност) - активности и хобији - давање / прихватање предлога - радна биографија (CV) 		<p>НАПРЕДНИ НИВО</p> <p>1. Област СЛУШАЊЕ</p> <p>ОЗ.ЕЈ.2.1.1. Разуме основне облике учтивог обраћања (нпр. упознавање, молбе).</p> <p>ОЗ.ЕЈ.2.1.2. Разуме основну тему или конкретне информације у развојном говору који слуша (нпр. јавна обавештења, рекламе, ТВ вести) или у разговору у коме учествује.</p> <p>2. Област ЧИТАЊЕ</p>		

		<p>ОЗ.ЕЈ.2.2.1. Разуме краће текстове са фреквентним речима и једноставним изразима (нпр. краће приче, једноставни новински чланци, упутства, обавештења, писма).</p> <p>ОЗ.ЕЈ.2.2.2. Проналази и издваја тражену информацију из текстова о свакодневним темама (етикете на производима, огласи, ред вожње, јеловници, проспекти, брошуре и сл.).</p> <p style="text-align: center;">3. Област ПИСАЊЕ</p> <p>ОЗ.ЕЈ.2.3.1. Пише једноставне краће текстове (о себи, породици, школовању, догађајима, плановима).</p> <p>ОЗ.ЕЈ.2.3.2. Пише личне поруке, честитке и краћа неформална писма.</p> <p style="text-align: center;">4. Област ГОВОР</p> <p>ОЗ.ЕЈ.2.4.1. Говори о личном искуству и одређеним аспектима из свог окружења (предмети, људи, места, активности), користећи ограничен фонд речи и израза.</p> <p>ОЗ.ЕЈ.2.4.2. Води једноставан разговор у свакодневним ситуацијама на јавном месту (продавница, пошта, ресторан, јавни превоз и сл.).</p>		
--	--	---	--	--

Начин остваривања програма

Облици и методе рада	Активност полазника	Праћење и вредновање рада полазника
<p>Поштују се два важна принципа ФООО:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ функционализација ▪ индивидуализација <p>Примењује се КОМУНИКАТИВНИ ПРИСТУП – настава је усмерена на интеракцију.</p> <p>Предмет се реализује кроз следеће облике наставе:</p> <ul style="list-style-type: none"> - фронтални - рад у пару (што чешће) - рад у групи (што чешће) - индивидуални <p>Користи се еклектичка метода (комбинација аудитивне, илустративне, вербалне и демонстративне методе).</p>	<p style="text-align: center;">СЛУШАЊЕ и ЧИТАЊЕ</p> <ul style="list-style-type: none"> - повезивање илустрација / слика са речима и изразима - допуњавање одговора / информације (руком и на рачунару) - заокруживање понуђених одговора или означавање тачних и нетачних - исправљање нетачних података - показивање да разумеју на шта се одређена имена и бројеви односе - одговарање на питања - активности преношења информација, праћење упутстава (нпр. обележавање пута на мапи, физичко реаговање на инструкције...) - мотивационе активности пре читања / слушања (нпр. визуелни подстицај, олуја идеја, дискусија) - читају исецкане речи и/или реченице и слажу их по реду <p style="text-align: center;">ПИСАЊЕ</p> <ul style="list-style-type: none"> - преписивање слова и речи - писање речи поред одговарајуће слике - уписивање слова и речи које недостају - попуњавање једноставног формулара (руком и на рачунару) 	<p>Праћење и вредновање рада полазника су, као и настава, ИНДИВИДУАЛИЗОВАНИ.</p> <p>Наставник узима у обзир:</p> <ul style="list-style-type: none"> - колико је полазник мотивисан - какве су му амбиције - какво је предзнање имао полазник - колико је напредовао у односу на почетно или, касније, на одређено пролазно стање - постигнућа полазника - достизање захтева, односно исхода <p>Вредновање спроводи ФОРМАТИВНО, тј. као процес, чији је крајњи резултат описна оцена достигнућа полазника, његових / њених снага и слабих страна, као и препорука за даљи рад. Из тог описа изводи се и нумеричка (бројчана) оцена.</p> <p>Веома важну улогу у формативном оцењивању има ПОРТФОЛИО или ДОСИЈЕ (који, између осталог, полазнику обезбеђује веома значајну могућност САМОЕВАЛУАЦИЈЕ). У њему се похрањују:</p> <ul style="list-style-type: none"> - задаци за праћење напредовања

Наставни предмет: Дигитална писменост

Циклус: Други

Годишњи фонд часова: 34

Назив теме са садржајима	Циљеви и задаци	Образовни стандарди по нивоима	Број часова	Исходи предмета
<p>1.Рад са документима у радном окружењу</p> <p>Одјава са система, поновно покретање система, присилно искључење рачунара Промена величине и позиције прозора Креирање документа на подразумеваној локацији Чување документа на подразумеваној локацији Именовање документа и фасцикле, Покретање програма са подразумеване локације, затварање програма Брисање документа</p>	<p>Циљ наставе предмета дигитална писменост је оспособљавање за самосталну употребу рачунара на нивоу основне претраге и елементарне електронске комуникације примењиве у свакодневном животу.</p> <p>Полазник треба да стекне такав ниво знања и вештина да може самостално да обави основне радње манипулације дигиталном информацијом важне за његову породицу, посао, друштвену средину или лични развој, као и да има развијен адекватан критички однос према информацијама и према средствима које користи да би дошао до њих.</p>	<p>ОСНОВНИ НИВО</p> <p>ОЗ.ДП.1.1.1. Уме да укључи рачунар, да се пријави на систем, одјави се, рестартује рачунар и да га безбедно искључи. ОЗ.ДП.1.1.2. Користи алате за приказ и затварање прозора и мења величину прозора. ОЗ.ДП.1.1.3. Размењује податке између рачунара и екстерне меморије (фласх) и преноси податке са оптичких медија на рачунар. ОЗ.ДП.1.1.4. Покреће апликацију; отвара, креира и чува фолдере и документа на подразумеваној локацији.</p> <p>НАПРЕДНИ НИВО</p> <p>ОЗ.ДП.2.1.1. Обавља основна подешавања радног окружења. ОЗ.ДП.2.1.2. Преноси податке из рачунара на оптичке медије и размењује податке између рачунара и екстерних уређаја (нпр. фото-апарат, мобилни телефон).</p>	10	<p>По завршетку првог циклуса полазник/ца ће умети да:</p> <p>-укључи рачунар, пријави се на систем, одјави се, поново покрене систем и базбедно искључи рачунар -покреће програм и отвара фасциклу и документ са подразумеване локације користи алате за приказ и затварање прозора и мења величину прозора -размењује податке између рачунара и спољне меморије и преноси податке са оптичких медија на рачунар -креира фасциклу и документ на</p>

		ОЗ.ДП.2.1.3. Чува објекте (фолдере и документа) на жељеној локацији.		подразумеваној локацији -сачува документ на подразумеваној локацији
<p>2. Претрага података и комуникација на интернету</p> <p>Приступање интернет страници на основу интернет адресе, адресирање на интернету Отварање придруженог документа поруке</p>		<p>ОСНОВНИ НИВО</p> <p>ОЗ.ДП.1.2.1. Проналази информацију на основу кључне речи. ОЗ.ДП.1.2.2. Приступа интернет страници на основу адресе. ОЗ.ДП.1.2.3. Приступа налогу електронске поште и чита и шаље поруку и отвара придружени документ.</p> <p>НАПРЕДНИ НИВО</p> <p>ОЗ.ДП.2.2.1. Преузима објекте (документа и апликације) са интернета. ОЗ.ДП.2.2.2. Придружује документ електронској поруци.</p>	10	<p>-проналази информацију на интернету на основу кључне речи -приступа интернет страници на основу адресе -приступа налогу електронске поште, чита и шаље поруку и отвара придружени документ</p>
<p>3. Креирање текстуалног документа</p> <p>Унос текста Исецање, копирање и лепљење текста Подешавање величине, боје и облика текста</p>		<p>ОСНОВНИ НИВО</p> <p>ОЗ.ДП.1.3.1. Бира језик за унос текста, уноси текст, креће се кроз њега и једноставно га уређује (<i>cut, copy, paste</i>). ОЗ.ДП.1.3.2. Подешава величину, боју и облик слова и користи алат за поравнање текста.</p> <p>НАПРЕДНИ НИВО</p> <p>ОЗ.ДП 2.3.1. Уме да подеси нумерисање и набрајање у тексту.</p>	14	<p>-бира језик за унос текста, уноси текст у текстуални документ, креће се кроз њега и једноставно га уређује -операцијама брисања, преписивања, исецања, копирања и лепљења -подешава величину, боју и облик текста и</p>

		ОЗ.ДП 2.3.2. Подешава формат странице и маргине. ОЗ.ДП 2.3.3. Креира једноставнију табелу. ОЗ.ДП 2.3.4. Уноси слику у документ и подешава позицију и величину слике.		користи алат за поравнање текста
--	--	--	--	----------------------------------

Начин остваривања програма

Облици и методе рада	Активност полазника	Праћење и вредновање рада полазника
<ul style="list-style-type: none"> – фронтални рад; – групни рад; – индивидуални и индивидуализовани рад; – тимски облик рада; – интерактивна настава. 	<ul style="list-style-type: none"> – учествују у разговору, усвајају нове информације, повезују информације из искуства; – дискутују у вези са темом; – учествују у рад групе; – решавају индивидуалне задатке; – извршавају практичне задатке на рачунару 	<ul style="list-style-type: none"> – андрагошка свеска; – портфолио.

Наставни предмет: Математика

Циклус: Други

Годишњи фонд часова: 153

Назив теме са садржајима	Циљеви и задаци	Образовни стандарди по нивоима	Број часова	Исходи предмета
БРОЈЕВИ И ОПЕРАЦИЈЕ СА ЊИМА			85 часова	
1.1. РАЗЛОМЦИ Појам разломка, читање и запис. - Упоредивање разломака са истим имениоцем или бројиоцем. - Придруживање тачака бројевне полуправе разломцима и децималним бројевима. - Основне рачунске операције са бројевима истог облика (децимални запис или разломак)	<ul style="list-style-type: none">•Језичка писменост•Математичка писменост•Основе научне писмености•Дигитална писменост•Управљање сопственим учењем•Решавање проблема•Социјалне интеракције и сарадња са другима•Здравствене компетенције•Еколошке компетенцијеКултурна свест, мултикултуралност и креативност	1. ОСНОВНИ НИВО ОЗ.МА.1.1.1 Чита и записује различите врсте бројева. ОЗ.МА.1.1.2. Упоредује по величини целе бројеве истог облика. ОЗ.МА.1.1.3. Користи бројеве и операције са њима у једноставним свакодневним ситуацијама. ОЗ.МА.1.4.1. Употребљава одговарајуће јединице за мерење дужине, површине, запремине, масе и времена, претвара веће јединице дужине, масе и времена у мање. 2. НАПРЕДНИ НИВО ОЗ.МА.2.1.1. Упоредује по величини бројеве записане у различитим облицима. ОЗ.МА.2.1.2. Користи бројеве и бројевне изразе.	25 часова	<ul style="list-style-type: none">•прочита и запише различите врсте бројева (природне, целе, рационалне);•преведе децимални запис броја у разломак и обратно;•упореди по величини целе бројеве, и разломке са истим имениоцем или бројиоцем;•изврши основне рачунске операције са бројевима истог облика (у случају сабирања и одузимања
1.2. ЦЕЛИ БРОЈЕВИ Скуп целих бројева; потреба за увођењем негативног броја, појам негативног броја. - Представљање целих бројева на бројевној правој, координате тачке. - Упоредивање по величини целих бројева.			20 часова	

<p>- Основне рачунске операције са целим бројевима.</p>		<p>ОЗ.МА 2.4.1. Пореди величине које су изражене мерним јединицама и рачуна са њима.</p>		<p>разломака само са истим именицом);</p>
<p>1.3. РАЦИОНАЛНИ БРОЈЕВИ Скуп рационалних бројева; однос скупова природних, целих и рационалних бројева. - Представљање природних, целих и рационалних бројева на бројевној правој, и упоређивање по величини. - Основне рачунске операције са рационалним бројевима</p>			<p>20 часова</p>	<p>•користи целе бројеве и бројевне изразе са њима у једноставним реалним ситуацијама (користећи знања са основног нивоа);</p>
<p>1.4. ПРИМЕНЕ Процент и примена у једноставним ситуацијама. - Примена бројева и бројевних израза у једноставним реалним ситуацијама. - Решавање линеарних једначина у којима се непозната појављује само у једном члану.</p>			<p>20 часова</p>	<p>•процени приближну вредност броја; •примени проценте у једноставним реалним ситуацијама. •препозна дуж, полуправу, праву, раван и угао у реалним ситуацијама; •разликује неке врсте углова и дефинише јединицу за мерење угла</p>
<p>ГЕОМЕТРИЈСКЕ ФИГУРЕ (ГЕОМЕТРИЈА У РАВНИ)</p>			<p>68 часова</p>	<p>степен;</p>

<p>2.1. СКУПОВИ ТАЧАКА У РАВНИ</p> <p>Препознавање дужи, полуправе, праве, равни и угла у реалним ситуацијама.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Врсте линија: права, крива, отворена, затворена, изломљена; појам области - Појам круга и кружне линије, елементи круга; однос круга и праве. 	<p>Језичка писменост</p> <ul style="list-style-type: none"> •Математичка писменост •Основе научне писмености •Дигитална писменост •Управљање сопственим учењем <p>•Решавање проблема</p> <ul style="list-style-type: none"> •Социјалне интеракције и сарадња са другима •Здравствене компетенције •Еколошке компетенције <p>Културна свест, мултикултуралност и креативност</p>	<p>1.ОСНОВНИ НИВО</p> <p>ОЗ.МА.1.1.1 Чита и записује различите врсте бројева.</p> <p>ОЗ.МА.1.1.2. Упоредиће по величини целе бројеве истог облика.</p> <p>ОЗ.МА.1.1.3. Користи бројеве и операције са њима у једноставним свакодневним ситуацијама.</p> <p>ОЗ.МА.1.4.1. Употребљава одговарајуће јединице за мерење дужине, површине, запремине, масе и времена, претвара веће јединице дужине, масе и времена у мање.</p> <p>ОЗ.МА.1.2.1. Уочава и разликује неке врсте углова, паралелне и нормалне праве; користи јединицу за мерење угла (степен).</p> <p>ОЗ.МА.1.2.2. Користи особине троугла, квадрата, и правоугаоника, рачуна њихове обиме и површине (када су непосредни подаци познати).</p> <p>ОЗ.МА.1.2.3. Користи сличност, подударност и осну симетрију у једноставним ситуацијама.</p>	<p>10 часова</p>	<ul style="list-style-type: none"> •уочи моделе троугла у реалним ситуацијама и уме да их нацрта; разликује основне врсте троуглова, идентификује основне елементе и израчуна обим и површину троугла; •уочи моделе четвороугла и многоугла у реалним ситуацијама и уме да их нацрта; разликује квадрат и правоугаоник, уме да дефинише својства паралелограма и да им израчуна обим и површину;
<p>2.2. УГАО</p> <ul style="list-style-type: none"> - Настанак, елементи и обележавање угла. - Централни угао круга, мерење угла. - Врсте углова: оштар, прав и туп.. - Паралелне и нормалне праве. 			<p>10 часова</p>	<ul style="list-style-type: none"> •препозна круг и дефинише његове основне елементе; уочи моделе круга у реалним ситуацијама, уме да га нацрта;
<p>2.3. ТРОУГАО</p> <ul style="list-style-type: none"> - Појам троугла, врсте троуглова према страницама. - Однос између дужина страница троугла. - Углови троугла, збир углова у троуглу, врсте 			<p>20 часова</p>	

<p>троуглова према угловима.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Уочавање подударних троуглова. - Израчунавање обима и површине троугла. - Примена Питагорине теореме у једноставним реалним ситуацијама 		<p>ОЗ.МА.1.2.4. Користи особине коцке и квадрa, рачуна њихову површину и запремину (када су непосредни подаци познати).</p>		<ul style="list-style-type: none"> •уочи сличне фигуре; •уочи подударне фигуре; •уочи осно симетричне фигуре.
<p>2.4. ЧЕТВОРОУГАО</p> <ul style="list-style-type: none"> -- Појам четвороугла, углови четвороугла. - Појам паралелограма и његова својства; обим и површина паралелограма. 		<p>2. НАПРЕДНИ НИВО</p> <p>ОЗ.МА.2.1.1. Упореджује по величини бројеве записане у различитим облицима.</p> <p>ОЗ.МА.2.1.2. Користи бројеве и бројевне изразе.</p> <p>ОЗ.МА.2.4.1. Пореди величине које су изражене мерним јединицама и рачуна са њима.</p>	10 часова	
<p>2.5. МНОГОУГАО И КРУГ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Појам и врсте, правилан многоугао. - Број π, обим и површина круга. 		<p>ОЗ.МА.2.2.1. Рачуна елементе, обим и површину троугла, паралелограма и трапеза.</p> <p>ОЗ.МА.2.2.2. Рачуна обим и површину круга, кружног прстена и кружног исечка.</p>	8 часова	
<p>2.6. СЛИЧНОСТ, ПОДУДАРНОСТ И СИМЕТРИЈА</p> <p>Уочавање сличних фигура.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Уочавање подударних фигура. - Уочавање осно симетричних фигура. 		<p>ОЗ.МА.2.2.3. Користи особине призме, пирамиде, ваљка, купе и лопте, рачуна њихову површину и запремину.</p>	10 часова	

Начин остваривања програма

Облици и методе рада	Активност полазника	Праћење и вредновање рада полазника
– фронтални рад; – групни рад; – индивидуални и индивидуализовани рад; – тимски облик рада; – интерактивна настава.	– учествују у разговору, усвајају нове информације, повезују информације из искуства; – дискутују у вези са темом; – учествују у рад групе; – решавају задатке;	– андрагошка свеска; – портфолио.

Наставни предмет: Физика

Циклус: Други

Годишњи фонд часова: 34

Назив теме са садржајима	Циљеви и задаци	Образовни стандарди по нивоима	Број часова	Исходи предмета
1. ВАЖНОСТ ИЗУЧАВАЊА ФИЗИКЕ И СТИЦАЊА ЗНАЊА КОЈА ОНА РАЗВИЈА. МЕРЕЊЕ Употреба и важност физичких знања у свакодневном животу. Појаве које физика изучава, начини које користи при проучавању и примери физичких појава у непосредном окружењу. Појам физичког тела и основне физичке величине, мерне јединице, мерила и мерни инструменти. Мерење дужине, површине и запремине. Мерење времена, масе, температуре. Одређивање густине чврстих тела и течности примена знања о густини.	Циљ наставе физике јесте да полазници упознају природне појаве и основне природне законе, да стекну основну научну писменост, да се оспособе за уочавање и распознавање физичких појава у свакодневном животу, као и за примену физичких закона у свакодневном животу и раду.	ОСНОВНИ: ОЗ.ФИ.1.1.1. Употребљава у домаћинству и на радном месту мерне јединице за масу, дужину и време. ОЗ.ФИ.1.1.2. Употребљава у домаћинству и на радном месту мерне јединице за температуру. ОЗ.ФИ.1.1.3. Употребљава мерила и мерне инструменте у домаћинству и послу у складу са правилима мерења. ОЗ.ФИ.1.2.1. Безбедно се понаша у саобраћају и на послу на основу процене карактеристика кретања (брзина, убрзање). ОЗ.ФИ.1.2.2. Мења силу трења и силу отпора средине ради ефикаснијег узајамног деловања.	10	Полазник може да: — наброји основне физичке величине које описују појаве у природи и користи СИ систем у изражавању мерних јединица за те физичке величине и то користи у избору и руковању техничким уређајима; — изведе једноставне демонстрационе огледе и поступке по датом усменом или писаном упутству; — користи графички приказ зависности физичких величина и правилно поступа по графички датом упутству; — користи табеларно дате податке за густину, електрични отпор и топлотну проводљивост у разноврсним практичним ситуацијама;
2. СИЛА Врсте узајамног деловања у природи. Силе које делују између тела која се узајамно додирују (сила трења, сила отпора средине, сила еластичности). Силе које делују између тела која се узајамно не додирују (гравитациона,			8	

<p>магнетна, електрична сила– Кулонов закон).Наелектрисано тело, врсте наелектрисања.Стални магнети и електромагнети. Правац и смер силе. Закон инерције и закон акције и реакције (Њутнови закони) и примери где се на основу Њутнових закона предвиђа кретање тела</p>	<p>Задатак:</p> <p>-развијање функционалне писмености; -кроз већи број занимљивих и атрактивних демонстрационих огледа, који манифестују појаве из различитих области физике, схвати како физика истражује природу и да је материјални свет погодан за истраживање и постављање бројних питања;</p>	<p>ОЗ.ФИ.1.2.3. Предвиђа последице деловања гравитационе силе. ОЗ.ФИ.1.2.4. Уочава деловање електричне силе и магнетне силе. ОЗ.ФИ.1.3.2. Описује од чега зависи притисак чврстих тела и процењује како се он мења при промени тежине односно величине додирне површине.</p>		<ul style="list-style-type: none"> – разликује основне врсте кретања у гравитационом пољу; – израчуна средњу брзину кретања и пореди брзине изражене различитим мерним јединицама ($\frac{m}{s}$ и $\frac{km}{h}$); – идентификује електрично, магнетно и гравитационо узајамно деловање као и деловања која се јављају при кретању и предвиђа последице тих деловања; – процењује вредност притиска чврстог тела, течности и гасова и то користи за решавање свакодневних ситуација;
<p>3. КРЕТАЊЕ Механичко кретање – праволинијско и криволинијско. Брзина, убрзање, мерне јединице. Други Њутнов закон. Зависност убрзања од вучне силе и масе тела. Равномерно и променљиво праволинијско кретање. Убрзавање – старт возила и кочење возила. Процењивање дужине зауставног пута возила. Кретање у пољу Земљине теже – слободни пад, хитац на доле и нагоре, коси хитац. Осцилације. Таласи и простирање таласа кроз чврста тела (земљотреси) и течности (таласи). Простирање звука, извори звука. Заштита од буке.</p>		<p>НАПРЕДНИ:</p> <p>ОЗ.ФИ.2.1.1. Употребљава у домаћинству и на радном месту мерне јединице за површину и запремину. ОЗ.ФИ.2.1.2. Употребљава табеларно представљене податке за густину супстанције и закључује како ће се тело од те супстанције понашати у води ОЗ.ФИ.2.1.3. Употребљава у саобраћају и на радном месту мерне јединице за брзину. ОЗ.ФИ.2.2.1. На основу процене времена заустављања понаша се у саобраћају и на послу у</p>	8	
<p>4. ПРИТИСАК ЧВРСТИХ ТЕЛА И ТЕЧНОСТИ Притисак чврстог тела и мерне јединице (паскал, бар, атмосфера).</p>			8	

<p>Хидростатички и атмосферски притисак, мерење. Преношење притиска кроз течности и гасове. Хидрауличне машине (кочница, дизалица, преса). Сила потиска. Архимедов закон.</p>		<p>складу са безбедносним правилима. ОЗ.ФИ.2.2.2. У складу са потребама решава практичне проблеме у окружењу мењајући интензитет сила. ОЗ.ФИ.2.3.2. Описује понашање течности и гасова и решава проблеме претакања течности, хидрауличних машина; штити себе од хидростатичког притиска на великим дубинама, користи спојене судове.</p>		
---	--	--	--	--

Начин остваривања програма

Облици и методе рада	Активност полазника	Праћење и вредновање рада полазника
<p>Предмет се реализује кроз следеће облике наставе:</p> <p>1. Избор програмских садржаја Обим одабраних програмских садржаја прилагођен је годишњем фонду часова физике у основном образовању одраслих да би полазници могли да упознају егзактност физичких закона и разноврсност физичких појава у макро и микро свету.</p> <p>2. Избор метода логичког закључивања Од свих метода које се користе у физици, ученицима је најприступачнији индуктивни метод при проналажењу и формулисању основних закона физике.</p> <p>3. Једноставни експерименти Увођење једноставних експеримената има за циљ враћање угледа наставу физике, развијање радозналости и интереса за физику и истраживачки приступ природним наукама.</p>	<p>Да би се циљеви и задаци наставе физике остварили у целини, неопходно је да полазници што више учествују у свим облицима наставног процеса.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Концентрација и заинтересованост на часу 2. Редовно похађање наставе 3. Израда домаћих задатака 	<p>Вредновање оставрености исхода врши се кроз:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. излагање садржаја теме уз одговарајуће демонстрационе огледе и рачунарских симулација физичких појава 2. решавање квалитативних и квантитативних задатака 3. показне вежбе 4. домаћи задаци 5. праћење рада сваког полазника

Наставни предмет: Хемија

Циклус: Други

Годишњи фонд часова: 34

Назив теме са садржајима	Циљеви и задаци	Образовни стандарди по нивоима	Број часова	Исходи предмета
<p>Супстанце у окружењу – својства, структура и практична примена</p> <p>-Својства супстанци – физичка и хемијска и њихова примена у зависности од својстава -Једноставне чисте супстанце – елементи -Сложене чисте супстанце - једињења</p>	<p>полазници уче да су елементи изграђени од честица: атома и молекула, и да су то у целини ненаелектрисане честице. Уче да се елементи обележавају помоћу хемијских симбола и објашњава се квалитативно и квантитативно значење хемијских симбола.</p>	<p>ОЗ.ХЕ.1.1.1. ОЗ.ХЕ.1.1.3. ОЗ.ХЕ.1.3.1. ОЗ.ХЕ.1.3.2. ОЗ.ХЕ.2.3.1. ОЗ.ХЕ.2.3.2.</p>	<p>16</p>	<p>полазник ће умети да:</p> <ul style="list-style-type: none">• опише шта је супстанца, шта су елементи и једињења и да наведе њихову разлику у сложености;• опише честичну грађу супстанце до нивоа честица које чине елементе, атома и молекула, и честица које чине једињења, молекула и јона;• препозна хемијске елементе и једињења који се користе у свакодневном животу и пракси, на основу хемијских симбола и формула.
<p>Промене супстанци у природи и пракси</p> <p>-Физичке промене – примена у пракси -Хемијске промене – примена у пракси</p>	<p>Полазници треба да знају шта су физичке а шта хемијске промене, како да их разликују. Полазници се упућују да упоређују својства супстанци пре и после промене и да на основу тога изводе закључак да ли је промена супстанце физичка или хемијска. Они се усмеравају да уоче показатеље који указују на хемијску</p>	<p>ОЗ.ХЕ.1.3.1.</p>	<p>6</p>	<p>полазник ће умети да:</p> <ul style="list-style-type: none">• препозна физичка и хемијска својства супстанци које користи у свакодневном животу и делатности коју обавља;• препозна физичке и хемијске промене супстанци у свакодневном животу и делатности коју обавља;

	промену (хемијску реакцију), тј. да током промене настају нове супстанце.			
<p>Смеше и раствори у природи и пракси</p> <p>-Смеше у природи и пракси, легуре и њихов практичан значај -Поступци за раздвајање састојака смеша -Растварање и раствори у природи и пракси -Процентни састав раствора</p>	Полазници уче шта су раствори, какви су то хомогени а какви хетеригени раствори. Уче и о поступцима за раздвајање смеша. Полазници рачунски одређују масу супстанце и масу растварача да би добили раствор жељеног процентног састава.	<p>О3.ХЕ.1.1.5. О3.ХЕ.1.1.6. О3.ХЕ.2.1.1. О3.ХЕ.2.1.2. О3.ХЕ.2.1.3.</p>	12	<p>полазник ће умети да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • опише шта су смеше и наведе примере смеша у свакодневном животу и пракси; • на основу својстава састојака смеше бира и изводи одговарајући поступак за њихово раздвајање; • опише растворе и њихову припрему и препознаје их у свакодневном животу и пракси; • објасни значење процентног састава раствора и примењује га у пракси

Начин остваривања програма

Облици и методе рада	Активност полазника	Праћење и вредновање рада полазника
Облици рада могу бити разноврсни – најчешће фронтални, где је наставник носиоц активности а веома често су заступљени и остали облици – рад у групи или рад у пару.	-бележење онога што наставник напише на табли или издиктира -претраживање интернета ради прикупљања информација -дискутовање -извођење закључака	Праћење и вредновање рада полазника се врши кроз различите видове провера – усмених и писмених , кроз заинтересованост полазника као и кроз њихову активност.

Наставни предмет: Биологија

Циклус: Други

Годишњи фонд часова: 51

Назив теме са садржајима	Циљеви и задаци	Образовни стандарди по нивоима	Број часова	Исходи предмета
1. НАУКА О ЖИВОТУ - Извори биолошких знања и Особине живих бића -Разноврсност живог света и подела на царства. - Разноврсност живог света и подела на царства.	Циљ наставе биологије је да полазницима омогући стицање основних знања о живом свету, као и умења, ставова и вредности потребних за одговорно поступање у свакодневном животу, унапређење квалитета живота и активно учешће у заштити животне средине. Учење биологије полазницима помаже да разумеју различите појаве и процесе у свом окружењу, да пронађу одговоре на одређена за живот важна питања, (нпр. како се одржава стабилна унутрашња равнотежа организма, зашто је важно да постоји велика разноврсности живог света) или да направе правилан избор и изаберу најбоље решење (нпр. човечије тело различито реагује на одевне материјале; вунена одећа иако лети хлади,	ОСНОВНИ НИВО ОЗ.БИ.1.1.1. Гаји и одржава различите врсте биљака, животиња и гљива пружајући им основне услове за живот. ОЗ.БИ.1.1.2. Планира и организује различите активности у складу са просторним и временским променама које се дешавају код живих бића (листање, цветање, плодоношење; подизање младих). ОЗ.БИ.1.1.3. Зна да користи производе живих бића у исхрани, одевању и за друге потребе ОЗ.БИ.1.2.1. Примењује прву помоћ код повреда и зна када треба да потражи лекарску помоћ. ОЗ.БИ.1.2.2. Одржава хигијенске навике (води рачуна о личној хигијени, хигијени животиња са којима је у додиру и хигијени околине).	5	Након овог циклуса полазник/ца ће бити оспособљен/а да: – примени основна биолошка знања у свакодневном животу (Другипојмове, закључке, законитости) – препозна, упореди и наведе основне разлике између живе и неживе природе из непосредног окружења – објасни по којим се особинама жива бића групишу у одређене систематске категорије (до нивоа царства) – наведе основне особине вируса и микроорганизама - бактерије и протисти, објасни њихов значај за природу и човека и ова знања примењује у одлукама и поступцима у свакодневном животу – наведе основне особине гљива и лишјајева и објасни њихову улогу у природи и значај за човека и ова знања примењује у свакодневном животу
2. РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА - Биљни процеси - Вируси, бактерије, протисти. - Разноврсност гљива и лишјајева - Разноврсност биљака. Значај биљака за човека - Разноврсност животиња. Значај животиња за човека - Паразитске врсте животиња - Човеков однос према животињама			15	– наведе основне особине гљива и лишјајева и објасни њихову улогу у природи и значај за човека и ова знања примењује у свакодневном животу
3. НАУКА О ЧОВЕКУ - Основна грађа и улога коже			26	

<ul style="list-style-type: none"> - Скелетни систем - Мишићни систем - Нервни систем - Систем чулних органа - Систем жлезда са унутрашњим лучењем – основна грађа и улога; поремећаји функционисања жлезда са унутрашњим лучењем - Систем органа за циркулацију - Систем органа за размену гасова - Систем органа за варење - Болести као последица неправилне исхране; Правилна исхрана - Систем органа за излучивање – основна грађа и улога; нега и заштита - Систем органа за размножавање – основна грађа и улога; нега и заштита; репродуктивно здравље - Планирање породице. Оплођење и трудноћа. Наследне особине код људи 	<p>а зими греје може да изазове иритацију коже-свраб, синтетички материјали спречавају знојење, па је за кожу најприкладнија памучна одећа).</p> <p>Током усвајања основних функционалних биолошких знања полазници граде свеобухватнији и прецизнији увид у смисао и значај природе, уважавање и поштовање природе, одговоран однос према природи и способност за уочавање места и улоге човека у природи.</p> <p>Овај циљ подразумева тежњу за сталном провером и креативном применом стечених знања и вештина из биологије у реалним животним ситуацијама, као на пример, правилан начин употребе хемијских супстанци приликом уклањања буђи са зидова или приликом разврставања и одлагања отпада из домаћинства.</p> <p>Крајњи циљ наставе биологије је одговоран приступ свакодневним изазовима, очувања и унапређења природног и</p>	<p>ОЗ.БИ.1.2.3. Примењује хигијенске навике у исхрани као и термичку обраду хране и зна како да сачува њену хранљиву вредност.</p> <p>ОЗ.БИ.1.2.4. Примењује здрав стил живота (физичку активност, одмор и сан, правилну исхрану).</p> <p>ОЗ.БИ.1.3.1. Одрживо користи природне ресурсе, штеди енергију, правилно одлаже отпад, компостира и рециклира.</p> <p>ОЗ.БИ.1.3.2. Упућено и одговорно користи средства против непожељних врста организама (биолошка, хемијска и механичка средства).</p> <p>ОЗ.БИ.1.3.3. Учествује у спровођењу мера заштите и унапређивања своје околине и придржава се прописа који се на то односе.</p> <p>НАПРЕДНИ НИВО</p> <p>ОЗ.БИ.2.1.1. Описује, упоређује и класификује организме према различитим критеријумима</p>	<p>5</p>	<ul style="list-style-type: none"> – именује и опише основну грађу биљака (корен, стабло, лист, цвет, плод, семе) и ова знања о грађи биљака примењује у свакодневном животу (гајење и сакупљање јестивог и лековитог биља за исхрану и припремање чајева, коришћење биљака у припремању хране, сушење воћа и поврћа, лековитих биљака) – препозна и опише значај биљних процеса (дисање, фотосинтеза, клијање, раст, опрашивање, оплођење, плодношење) и ова знања примењује приликом гајења биљака (услови који погодују за раст биљака) – наведе основне особине и значај животиња (из непосредног окружења) за природу и човека и ова знања примењује у одлукама и поступцима у свакодневном животу (одговоран однос према животињама, начин гајења животиња) – именује и опише основну грађу и начин функционисања система органа човека. – препозна и примени основна знања из прве помоћи, како би помогао себи и другима (заштита на/при раду) – разликује особине које се наслеђују од особина које се не
---	---	--	----------	--

<p>- Култура живљења и Болести зависности. - Важност хигијене као превентиве и значај очувања и одржања здравља Болести зависности.</p>	<p>друштвеног окружења, изградња здравих животних навика и примена стечених знања и вештина у животу и даљем формалном и неформалном учењу.</p>	<p>по њиховој употребној вредности: јестиве, лековите, нејестиве, отровне. ОЗ.БИ.2.1.2. Хумано и одговорно се односи према живом свету који га окружује. ОЗ.БИ.2.1.3. Користи знања о основним животним процесима који се одвијају на нивоу организма (дисање, исхрана, раст, размножавање) ради побољшања квалитета сопственог живота. ОЗ.БИ.2.2.1. Препознаје положај одређеног органа у људском телу и његову основну улогу. ОЗ.БИ.2.2.3. Зна путеве преношења полних болести, као и начине превенције од полних болести и непланиране, нежељене трудноће. ОЗ.БИ.2.2.4. Препознаје болести зависности и способан је да потражи адекватну помоћ. ОЗ.БИ.2.3.1. Примењује мере битне за смањивање последица утицаја човека на животну средину. ОЗ.БИ.2.4.1.</p>	<p>наслеђују и та знања користи приликом формирања одговорног односа према сопственом здрављу и здрављу породице – препозна и објасни разоран утицај болести зависности на укупан квалитет живота – препозна значај и начине очувања здравља и примењује знања ради спречавања болести (личне и просторне хигијенске навике за здрав живот) – примени стечена знања, вештине и вредности, унапређујући културу живљења у свакодневном животу</p>
---	---	---	--

		<p>По датом упутству обавља једноставно истраживање, уме да тумачи добијене резултате, користи и тумачи графиконе и табеле како би себи олакшао избор, решио проблем, издвојио важно од неважног, донео исправну одлуку у свакодневном животу.</p> <p>БИ.2.4.1. По упутству примењује једноставно истраживање и уме да тумачи графиконе и табеле како би олакшао себи избор, решио проблем, донео исправну одлуку у свакодневном животу</p>		
--	--	---	--	--

Начин остваривања програма

Облици и методе рада	Активност полазника	Праћење и вредновање рада полазника
<p>Облици: -фронтални облик рада, -индивидуални облик рада, -рад у пару, -групни облик рада.</p> <p>Методе: -дијалoшка, -монолошка, -методе засноване на посматрању, -рад са књигом.</p>	<p>-Прати наставу, -слуша излагање наставника, -гледа слике, -учествује у разговору, -одговара на питања, -записује, -решава задатке, - активно учествује у групном раду и раду у паровима.</p>	<p>1. Портфолио - задаци за праћење напредовања полазника - материјали за самoeвалуацију полазника - други задаци за полазнике</p> <p>2. Андрагошка свеска наставника</p>

Наставни предмет: Историја

Циклус: Други

Годишњи фонд часова: 34

Назив теме са садржајима	Циљеви и задаци	Образовни стандарди по нивоима	Број часова	Исходи предмета
1.Основни појмови историјске науке О историји као науци Рачунање времена Периодизација прошлости Карактеристике историјских раздобља Историјски извори Помоћне историјске науке Историја и реконструкција прошлости Важност историје и повезаност догађаја из прошлости са данашњицом	разумевање појма прошлости; уознавање начина и значаја проучавања прошлости; разумевање основних временских одредница (деценија, век, миленијум).	ОЗ.ИС.1.1.1. Познаје и правилно користи основне хронолошке одреднице (година, деценија, век). ОЗ.ИС.1.1.2. Зна да се прошлост/историја реконструише на основу извора. ОЗ.ИС.2.1.2. Разликује и уме правилно да користи основне врсте историјских извора - материјални, писани, сликовни, усмени, савремени. ОЗ.ИС.1.1.3. Уме да смести најважније догађаје, личности, или појаве у одговарајући историјски период. ОЗ.ИС.2.1.1. Правилно се оријентише у времену користећи основне временске одреднице (година, деценија, век, миленијум). ОЗ.ИС.2.2.1. Уме да повеже неке од главних елемената садашњих догађаја, појава и процеса са догађајима из прошлости.	17	Правилно употребљава појам историја; Наведе и препозна историјске изворе; Именује, разликује и правилно употребљава (примењује) основне временске одреднице (датум, деценија, век, миленијум, ера); Наведе поделу прошлости на праисторију и историју; Именује и поређа по редоследу историјске периоде (стари, средњи, нови век и савремено доба); Препозна простор на историјској карти;
2.Друштво, друштвени односи и људска права	разумевање основних одлика праисторије;	ОЗ.ИС.1.1.4. Препознаје основне појмове из историје човечанства (цивилизација, држава, друштво,		Препозна значење основних појмова из историје цивилизације (друштво, држава, монархија,

<p>Изглед друштва у праисторији и старом веку Развој друштвених односа Устави и декларације у историји Да ли је витез био део друштва у средњем веку?</p>	<p>уознавање са праисторијским начином живота, занимањима; разумевање друштвених односа; стицање знања о подели друштва</p>	<p>култура, религије, револуција и др.). ОЗ.ИС.1.2.3. Познаје основна људска права ОЗ.ИС.2.2.3. Уочава кршење основних људских права на примерима из историје и савременог друштва ОЗ.ИС.1.1.7. Разуме појам стереотипа и пропаганде</p>	<p>8</p>	<p>република, аристократија, демократија, скупштина, рат, сеобе, писмо); Друштво и друштвени односи (значење појма друштво и друштвени односи; породица као основна људска заједница; развој друштва и друштвених односа у праисторији и старом веку</p>
<p>3. Држава и државне институције Настанак држава; Државне институције Институције кроз историју Србије Изглед држава и њених установа у средњем веку Облици владавине и организације држава</p>	<p>разумевање историјског простора и времена, историјских догађаја, појава и процеса; разумевање појмова држава и институције</p>	<p>ОЗ.ИС.1.1.4. Препознаје основне појмове из историје човечанства (цивилизација, држава, друштво, култура, религије, револуција и др.). ОЗ.ИС.1.2.2. Познаје основне симболе државе и главне државне институције. ОЗ.ИС.2.2.2. Разуме историјску и савремену улогу главних државних и друштвених институција.</p>	<p>9</p>	<p>Држава и облици државног уређења (значење појма држава и државни суверенитет/ границе); Облици државног уређења (врсте државног уређења у новом веку и савременом добу – демократија, монархија, република, диктатура, федерација; од националне до грађанске државе); Основни типови државних институција и правног поретка у старом веку (основне државне институције: влада, скупштина, владар, монарх, закон, суд).</p>

Начин остваривања програма

Облици и методе рада	Активност полазника	Праћење и вредновање рада полазника
<p>Предмет се реализује кроз следеће облике наставе: активне облике рада који се најпотпуније остварују кроз групни рад, рад у паровима, индивидуални рад или дискусију свих полазника. Методе рада: монолошка метода, дијалогска метода, рад на тексту, илустративна метода, демонстративна метода.</p>	<p>Постављају питања, одговарају на питања, воде белешке, изводе закључке, траже информације и објашњења.</p>	<p>Вредновање оставрености исхода врши се кроз: континуирано и свестрано праћење рада, учења и напредовања полазника; усменом и писменом провером знања.</p>

Наставни предмет: Географија

Циклус: други

Годишњи фонд часова: 34

Назив теме са садржајима	Циљеви и задаци	Образовни стандарди по нивоима	Број часова	Исходи предмета
<p>1. Планета Земља</p> <ul style="list-style-type: none">- Оријентација у простору и на географској карти; употреба (читање) географске карте.- Облик и кретања Земље (смена обданице и ноћи, часовне зоне, неједнака дужина обданице и ноћи у току године, смена годишњих доба, топлотни појасеви).- Свет који се помера - континенти и Светско море њихов географски размештај, значај за живот и активности људи.- Високе планине, висоравни и низије на Земљи, географски размештај, опште географске одлике, значај за живот и активности људи.- Време и клима; прогноза времена и њен значај; утицај човека на климатске промене.- Подземне воде, велике реке и језера на Земљи, географски размештај, опште географске одлике, значај за живот и активности људи.- Природне непогоде (вулкани, земљотреси, цунами, торнадо, ураган, поплаве, суше, ширење пустиња) и	<p>Циљ наставе географије у другом циклусу јесте стицање основа општег образовања и успостављање и развој базичних интелектуалних и социјалних вештина које су неопходне за унапређење квалитета личног, породичног и социјалног живота одраслих, наставак учења, социјалну интеграцију и постепену транзицију ка тржишту рада. У други циклус основног образовања одраслих уписују се одрасли који су завршили први циклус основног образовања</p>	<p>ОСНОВНИ НИВО</p> <ul style="list-style-type: none">• Одређује стране света у свом окружењу ради организовања својих активности• Планира и организује своје активности узимајући у обзир доба дана и годишње доба• Разликује облике рељефа и природне ресурсе копна, рационално их користи и учествује у њиховој заштити• Користи временску прогнозу за планирање својих активности• Предузима заштитне мере у условима временских непогода• Одговорно користи расположиве изворе и текуће воде у свом окружењу• Користи опште агротехничке мере у пољопривредној производњи• Одговорно се односи према геонаслеђу и природним и културним добрима и учествује у акцијама које се односе на заштиту и унапређење животне средине	<p>17</p>	<p>По завршетку другог циклуса полазник ће умети да:</p> <ul style="list-style-type: none">• користи географску карту, основне географске термине, слику, табелу, график и једноставне моделе као изворе информација у стицању и примени знања и у свакодневној комуникацији;• одреди главне и споредне стране света у простору и на географској карти;• опише кретања Земље и наведе главне последице;• на географској карти именује и покаже велике копнене и водене површине (континенти, океани, мора);• на географској карти одреди географски положај Европе, Балканског полуострва, Србије, области и места у коме живи;• на географској карти и у средини у којој живи разликује и опише основне облике рељефа

<p>њихов утицај на живот људи и на географску средину.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Земљина блага: обновљиви (сунчева енергија, снага ветра, вода) и необновљиви (нафта, природни гас, угаљ, минералне сировине, дрво) природни ресурси, географски размештај и њихов значај за развој привреде. 	<p>одраслих или прва четири разреда основног образовања и васпитања. У други циклус могу да се упишу и одрасли са завршених пет разреда основног образовања и васпитања који се укључују у други део циклуса, с тим да им школа организује допунску наставу по индивидуализованом програму из предмета ФООО које нису похађали у петом разреду у претходном образовању. Образовање са завршеним другим циклусом еквивалентно је завршеном петом и шестом разреду основног образовања и васпитања.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Планира своју породицу и одговорно се односи према проблемима у њој • Правилно и одговорно планира и изграђује свој дом и окућницу и учествује у планирању и одржавању инфраструктуре у насељу <p>НАПРЕДНИ НИВО</p> <ul style="list-style-type: none"> • Користи географску карту различитог размера и садржаја, табеле, дијаграме, шеме, слике. • Планира и организује активности у складу са природним факторима животне средине (облицима рељефа, климатским елементима, особинама вода, типовима тла, распоредом биљних зона). • Разуме принципе одрживог развоја и рационално користи минералне сировине и енергетске изворе. • У својој непосредној средини учествује у иницијативама и активностима ради решавања проблема који се односе на заштиту и унапређивање животне средине (прекомерна сеча, сушење и паљење шума, неадекватна испаша, спречавање ерозије, загађивање вода, ваздуха и тла, прекомерна употреба хемијских средстава, непланска и недозвољена изградња објеката, 	<p>(планине, котлине, низије, пустиње) и његов утицај на живот и активност људи;</p> <ul style="list-style-type: none"> • наведе главне одлике основних типова климе и времена на Земљи, у Србији, у средини у којој живи и користи податке о времену и временску прогнозу за планирање својих активности; • разликује природне феномене (олујни ветар, вулканска ерупција, земљотрес, суша, поплава, клизиште) и опише њихове последице за људе и географску средину; • разликује главне облике обновљивих (Сунчева енергија, снага ветра, вода) и необновљивих природних ресурса (нафта, природни гас, угаљ, минералне сировине) и на географској карти (света, Европе, Србије) покаже њихов размештај и наведе начине њиховог коришћења за потребе људи; • опише размештај становништва и насеља на Земљи и препозна факторе који утичу на кретање становништва;
<p>2. Становништво и његове активности</p> <ul style="list-style-type: none"> - Распоред становништва на Земљи: пораст броја светског становништва, неравномерна густина насељености, природно кретање становништва, миграције становништва (узроци и последице), популациона политика и планирање породице - Основне структуре становништва (расна, верска, полна, старосна, образовна) и социјална заштита - Насеља на Земљи: њихов географски положај, врсте и типови; урбанизација као светски процес - Главне привредне делатности (пољопривреда, индустрија, рударство, грађевинарство, занатство, саобраћај и туризам): опште карактеристике и њихов утицај на друштвени развој регија и држава у свету - Географски размештај великих регија и држава у свету - Глобални проблеми човечанства и начини за њихово решавање 			<p>17</p>

<p>(недостатак сировина и енергената, хране, воде за пиће; појава глади; нарушавање мира и безбедности, стварање услова за безбедност, толеранцију, мирну сарадњу и очување мира)</p> <p>- Еколошки проблеми савременог света и начини за њихово решавање (загађивање животне средине, нарушавање озонског омотача, глобално отопљавање и ефекат стаклене баште, киселе кише, повећање радијације, производња хране која садржи вештачке и генетски измењене састојке)</p>		<p>ненаменско и недозвољено коришћење јавних и туђих површина).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Планира и организује активности у складу са демографским и економским одликама своје средине. • Уочава рефлексију глобалних проблема човечанства у својој средини (сукоби и насиље, глад, недостатак пијаће воде, дискриминација, болести зависности), предлаже начине и учествује у њиховом решавању у својој породици и у локалној средини. • Познаје и користи могућности које пружају различите локалне, националне и међународне организације за решавање својих животних проблема. 	<ul style="list-style-type: none"> • опише типове насеља и факторе који утичу на њихово стварање, ширење и изумирање; • на карти света покаже географски размештај великих држава; • наведе глобалне проблеме човечанства и неке начине за њихово решавање; • наведе позитивне и негативне утицаје човека на животну средину и учествује у акцијама за њену заштиту и унапређивање.
--	--	--	---

Начин остваривања програма

Облици и методе рада	Активност полазника	Праћење и вредновање рада полазника
<p>У настави географије користе се следећи облици рада:</p> <ul style="list-style-type: none"> -фронтални облик рада; -групни облик рада; -рад у паровима; -индивидуални облик рада. <p>У настави географије примењују се следеће наставне методе:</p> <ul style="list-style-type: none"> -метода усменог излагања (монолошка метода); -метода разговора (дијалогска метода); -метода демонстрације; -метода рада на тексту; -метода практичних радова; 	<p>—Слуша излагање наставника (предавање, описивање, образлагање и објашњавање) и осталих полазника.</p> <p>—Активно учествује у раду на часу (износи своје мишљење, пита, одговара на питања).</p> <p>—Показује, уочава и описује појаве и процесе.</p> <p>—Анализира географску карту, уноси податке у нему карту (шему).</p> <p>—Користи рачунар за проналажење информација.</p>	<p>1. Портфолио</p> <ul style="list-style-type: none"> – задаци за праћење напредовања полазника – материјали за самоевалуацију полазника – други задаци за полазника – други производи полазника <p>2. Андрагошка свеска наставника</p>

Наставни предмет: Предузетништво

Циклус: Други

Годишњи фонд часова: 17

Назив теме са садржајима	Циљеви и задаци	Образовни стандарди по нивоима	Број часова	Исходи предмета
<p>1. Формулисање циљева, планирање, спровођење активности и процена постигнућа</p> <p>-Доношење одлука и постављање циљева;</p> <p>припрема организационог плана за спровођење активности; планирање потребних средстава за реализацију активности; израда временског плана за реализацију активности.</p> <p>-Разумевање улога, права и одговорности чланова тима.</p> <p>-Одговорно извршавање задатака у складу са планом реализације активности, средствима која су на располагању и у предвиђеним временским оквирима;</p> <p>-Иницијативност и преузимање разумног ризика при извршавању задатака;</p> <p>-Праћење остваривања постигнутих у односу на планиране резултате и процена постигнућа.</p>	<p>Циљ наставе у другом циклусу јесте стицање основа општег образовања и успостављање и развој базичних интелектуалних и социјалних вештина које су неопходне за унапређење квалитета личног, породичног и социјалног живота одраслих, наставак учења, социјалну интеграцију и постепену транзицију ка тржишту рада. У други циклус основног образовања одраслих уписују се одрасли који су завршили први циклус основног образовања одраслих или прва четири разреда основног образовања и васпитања. У други циклус могу да се упишу и одрасли са завршених пет разреда основног образовања и васпитања који се укључују у други део циклуса, с тим да им школа организује допунску наставу по индивидуализованом програму из предмета ФООО које нису похађали у петом разреду у претходном образовању. образовање са завршеним другим циклусом еквивалентно је завршеном петом и шестом разреду основног образовања и васпитања.</p>	<p>ОСНОВНИ НИВО</p> <p>-Процењује сопствене предузетничке особине и потенцијале.</p> <p>-Поставља циљеве у реалним ситуацијама и окружењу, разликује и разврстава циљеве према реалном времену потребном за њихово остваривање (SMART).</p> <p>-Самостално и индивидуално предузима осмишљене и испланиране једноставне активности.</p> <p>-Радећи са другима руководи се основним принципима тимског рада.</p> <p>НАПРЕДНИ НИВО</p> <p>-Припрема организациони план за спровођење активности која је временски и квалитативно мерљива и планира потребна средства за реализацију активности.</p> <p>-Процењује успешност реализације планираних активности.</p>	<p>17</p>	<p>Полазник уме да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • планира и предузима једноставне активности у породичном, радном, непосредном и ширем социјалном окружењу; • организује и спроводи, индивидуално или као члан тима, једноставну активност из контекста породичног макро и микро социјалног окружења у складу са расположивим материјалним и временским ресурсима; • припрема буџет и временски план за реализацију једноставне активности.

Начин остваривања програма

Облици и методе рада	Активност полазника	Праћење и вредновање рада полазника
<p>Облици: -фронтални облик рада, -индивидуални облик рада, -рад у пару, -групни облик рада.</p> <p>Методе: -дијалогска, -монологска, -методе засноване на посматрању, -рад са књигом.</p>	<p>-Прати наставу, -слуша излагање наставника, -гледа слике, -учествује у разговору, -одговара на питања, -записује, -решава задатке, - активно учествује у групном раду и раду у паровима.</p>	<p>1. Портфолио - задаци за праћење напредовања полазника -материјали за самоевалуацију полазника -други задаци за полазнике</p> <p>2. Андрагошка свеска наставника</p>

Наставни предмет: Одговорно живљење у грађанском друштву

Циклус: Други

Годишњи фонд часова: 50+5

Назив теме са садржајима	Циљеви и задаци	Образовни стандарди по нивоима	Број часова	Исходи предмета
<p>1. Грађанин, његова права и одговорности; Насиље и мир у околини</p> <p>-Грађанин, његова права и одговорности</p> <p>-Насиље и мир у околини</p>	<p>- Упознавање са основним људским и правима грађана и начинима њиховог остваривања</p> <p>-Упознавање са врстама насиља</p> <p>-Стицање и проширивање знања о појмовима стереотипи, предрасуде и толеранција</p> <p>-Примена стеченог знања у свакодневном животу</p>	<p>Основни:</p> <p>ОЗ.ОЖ.1.1.1. Наводи права и одговорности које има као грађанин</p> <p>ОЗ.ОЖ.1.1.2. Својим понашањем и поступцима показује да уважава и поштује права других</p> <p>Напредни:</p> <p>ОЗ.ОЖ.2.1.1. Разликује облике остваривања и кршења људских права</p>	12+3	<p>-Препознаје и руководи се у свом понашању правима и одговорностима одраслог грађанина</p> <p>-Конструктивно учествује у спречавању насиља, предрасуда, дискриминације, нетолерантности у породичним, микро и макро окружењу</p>
<p>2. Здравствено образовање кроз животне вештине</p> <p>-Репродуктивно и сексуално здравље</p>	<p>-Стицање знања и развијање свести о важности репродуктивног и сексуалног здравља</p>	<p>Основни:</p> <p>ОЗ.ОЖ.1.1.3. Препознаје различите облике нетолеранције, насиља, дискриминације и</p>		<p>-Препознаје и примењује основне принципе здравог начина живота и заштите здравља</p>

<p>-ППИ и ХИВ</p> <p>-Превенција злоупотребе психоактивних супстанци</p>	<p>-Упознавање и стицање знања о ППИ и ХИВ-у, предрасудама и истинама</p> <p>-Развијање свести о значају превенције код злоупотребе психоактивних супстанци</p>	<p>предрасуда у сопственом и понашању других</p> <p>ОЗ.ОЖ.1.1.4. У ситуацијама насиља, дискриминације, нетолератности и изражавања предрасуда испољава понашања и ставове којима доприноси њиховом сузбијању</p> <p>Напредни:</p> <p>ОЗ.ОЖ.2.1.2. Идентификује узроке и могуће последице различитих врста нетолеранције, насиља, дискриминације и предрасуда</p>	<p>14+2</p>	<p>-Схвата значај заштите сексуалног и репродуктивног здравља и познаје основне принципе њиховог очувања</p> <p>-Познаје различите начине превенције полно-преносивих инфекција и ХИВ-а/АИДС-а</p> <p>-Препознаје значај превенције злоупотребе психоактивних супстанци (дуван, алкохол, дрога) и зна последице коришћења истих</p>
<p>3. Информације у јавним средствима информисања</p> <p>-Информације</p> <p>-Средства информисања</p>	<p>-Схватање значаја правовременог информисања</p> <p>-Препознавање и разликовање истинитих од злонамерних информација</p>	<p>Основни:</p> <p>ОЗ.ОЖ.1.1.5. Проналази правовремено потребне информације на различите начине и на одговарајућим местима</p> <p>ОЗ.ОЖ.1.1.6. Користи приватне и јавне информације одговорно у</p>	<p>12</p>	<p>-Користи постојеће механизме за приступ информацијама правовремено и на одговарајући начин</p> <p>-Разликује јавне и приватне информације и одговорно их користи у јавној и</p>

	-Схватање значаја модерних средстава информисања	приватној и јавној комуникацији Напредни: ОЗ.ОЖ.2.1.3. Проверава веродостојност информација		приватној комуникацији - Разликује изворе информација и вреднује их с обзиром на врсту и поузданост
4.Животне вештине -Вештине ненасилне комуникације -Ненасилно решавање конфликта	-Стицање и овладавање различитим врстама комуникација како би се унапредио свакодневни живот и спречиле конфликтне ситуације	Основни: ОЗ.ОЖ.1.2.7. Примењује правила формалне комуникације у адекватним ситуацијама ОЗ.ОЖ.1.2.8. Разликује ситуације у којима се користи формална/неформална комуникација ОЗ.ОЖ.1.2.9. Избегава наређивање, претњу и осуђивање у свакодневној комуникацији ОЗ.ОЖ.1.2.10. Решава конфликт тако што тражи обострано прихватљива решења	12	-Користи европске вредности приликом доношења одлука, приликом процењивања понашања појединаца и група -Располаже вештинама интерперсоналне комуникације -Препознаје значај и поседује стратегије ненасилног решавања конфликта

Начин остваривања програма

Облици и методе рада	Активност полазника	Праћење и вредновање рада полазника
<p>Облици:</p> <ul style="list-style-type: none"> -фронтални облик рада, -индивидуални облик рада, -рад у пару, -групни облик рада. <p>Методе:</p> <ul style="list-style-type: none"> -дијалошка, -монолошка, -методе засноване на посматрању, -рад са књигом. 	<ul style="list-style-type: none"> -Прати наставу, -слуша излагање наставника, -гледа слике, -учествује у разговору, -одговара на питања, -записује, -решава задатке, - активно учествује у групном раду и раду у паровима. 	<p>11.Портфолио</p> <ul style="list-style-type: none"> - задаци за праћење напредовања полазника -материјали за самоевалуацију полазника -други задаци за полазнике <p>2.Андрогошка свеска наставника</p>

ТРЕЋИ ЦИКЛУС

Српски језик

Енглески језик

Дигитална писменост

Математика

Физика

Хемија

Биологија

Историја

Географија

Предузетништво

Одговорно живљење у грађанском друштву

Примењене науке

Наставни предмет: Српски језик

Разред: Трећи

Годишњи фонд часова: 100

Назив теме са садржајима	Циљеви и задаци	Образовни стандарди по нивоима	Број часова	Време реализације	Провера остварености образовних стандарда
ВЕШТИНА ЧИТАЊА И РАЗУМЕВАЊЕ ПРОЧИТАНОГ	<ul style="list-style-type: none"> - користи оба писма (ћирилицу и латиницу); - разликује уметнички од информативног и неуметничког текста; - на једноставним примерима препознаје различите функционалне стилове (разговорни и књижевноуметнички стил); - у једноставном информативном тексту разликује битно од небитног; - препознаје и изабере основне информације у тексту; - напише једноставну информацију користећи оба писма; - напише разумљиву, граматички исправну реченицу; - преприча једноставан текст; - користи основне жанрове писане комуникације: састави писмо, попуни 	<p>1. ОСНОВНИ НИВО</p> <ul style="list-style-type: none"> - изражава се поштујући основну књижевнојезичку норму у свакодневном говору; - разговара о слободно одабраној теми (породица, пријатељи, филм, фудбалска утакмица...) и структурира своје казивање; - разликује уметнички од информативног текста; - уме да запише једноставну информацију користећи оба писма; - саставља разумљиву, граматички исправну реченицу ; - сажето препричава наративни текст (до 400 речи); - правилно употребљава падежне облике именских речи и глаголске облике (презент, перфекат и футур) у реченици ; 	9	У току школске године	<p>1. Портфолио</p> <ul style="list-style-type: none"> - задаци за праћење напредовања полазника - материјали за самоевалуацију полазника - други задаци за полазника - други продукти полазника <p>2. Андрагошка свеска наставника</p>
ПИСАНО ИЗРАЖАВАЊЕ			23	У току школске године	
УСМЕНО ИЗРАЖАВАЊЕ И СВАКОДНЕВНА КОМУНИКАЦИЈА			27	У току школске године	
ГРАМАТИКА, ЛЕКСИКА, НАРОДНИ И КЊИЖЕВНИ ЈЕЗИК			12	У току школске године	
КЊИЖЕВНОСТ-УСМЕНА И АУТОРСКА			29	У току школске године	

	<p>образац, захтев, напише молбу, жалбу, изјаву, CV;</p> <ul style="list-style-type: none"> - користи Правопис-школско издање и примени основна правописна правила - примени основне књижевнојезичке норме у свакодневном говору; - начином говора исказује различите облике изражавања (дијалог, опис, нарација); - у расправи о теми или проблему користи аргументе, јасно износи свој став, уз уважавање и поштовање саговорниковог мишљења; - разговара о слободно одабраној или задатој теми (породица, пријатељ, филм, фудбалска утакмица); - примењује поделу речи на слоге; - разликује основне граматичке категорије променљивих речи (именице и глаголе); - правилно користи падеже; - правилно употребљава основне глаголске облике 	<ul style="list-style-type: none"> - одређује врсте реченица према комуникативној функцији (обавештајне, упитне и заповедне) и по потврдности/одричности (потврдне и одричне); - препознаје различите облике казивања у књижевноуметничком тексту: нарација, дескрипција и дијалог. <p style="text-align: center;">2. НАПРЕДНИ НИВО</p> <ul style="list-style-type: none"> - разуме фразеологизме који се употребљавају у свакодневној комуникацији; - аргументовано расправља о проблему јасно износећи лични став о теми о којој се говори, уз уважавање и поштовање саговорниковог мишљења; - проналази, издваја и упоређује информације из два краћа текста или више њих (према датим критеријумима); - изводи закључке о прочитаном тексту (нпр. узрок-последичност); - користи фонд речи ширег обима (употребљава синониме); - пише сажетак једноставног информативног текста; - саставља краћи наративни или дескриптивни текст на 			
--	---	---	--	--	--

	<p>(садашње, будуће и прошло време);</p> <ul style="list-style-type: none"> - препознаје основне лексичке појмове (једнозначност и вишезначност речи) и лексичке односе (синонимију и антонимију); - разуме фразеологизме која се употребљавају у свакодневној комуникацији; - у једноставним случајевима одреди значење непознатих речи и израза на основу њиховог састава или контекста у коме су употребљени; - користи Речник српског језика и Речник страних речи и израза; - наведе најзначајнији тренутак у развоју српског књижевног језика – увођење фонетског принципа (значај Вука Караџића); - препозна типове књижевног стваралаштва (писану и народну књижевност); - уочава битне елементе књижевноуметничког текста: тему, време, место радње, књижевни лик; - именује најчешће стилске фигуре (епитет, поређење, оноματοпеју). 	<p>задату тему и уме да га организује у смисаоне целине (уводни, средишњи и завршни део текста);</p> <ul style="list-style-type: none"> - разликује променљиве од непроменљивих врста речи; - примењује књижевнојезичку норму у вези са гласовним променама; <p>одређује карактеристике лика (психолошке, социолошке и етичке) и међусобно их повезује.</p>			
--	--	---	--	--	--

Начин остваривања програма

Облици и методе рада	Активност полазника	Праћење и вредновање рада полазника
<p>Методе усменог излагања Метода разговора Метода писаних радова Демонстрацијска метода Метода писаних радова Метода читања и рада на тексту Метода илустрованих радова</p> <p>Облици рада: фронтални групни рад у паровима индивидуални комбиновани</p>	<p>учествују у разговору, усвајају нове информације, повезују информације из искуства;</p> <p>– читају понуђени материјал, постављају једни другима питања и заједно одговарају на њих;</p> <p>– дискутују у вези са темом;</p> <p>– учествују у рад групе;</p> <p>– решавају индивидуалне задатке;</p> <p>– израђују табеле, графиконе, схеме;</p> <p>– користе <i>Правопис српског језика, Речник српског језика, Речник страних речи и израза</i>;</p> <p>– решавају задатке за самоевалуацију.</p>	<p>1. Портфолио</p> <ul style="list-style-type: none"> - задаци за праћење напредовања полазника - материјали за самоевалуацију полазника - други задаци за полазника - други продукти полазника <p>2. Андрагошка свеска наставника</p>

Наставни предмет: Енглески језик

Циклус: Трећи

Укупан број часова у циклусу: 68

Назив теме са садржајима	Циљеви и задаци	Образовни стандарди по нивоима	Број часова	Исходи предмета
1. Њаскање - поздрављање и упознавање - њаскање	Циљ наставе енглеског језика је оспособљавање полазника за елементарну комуникацију на енглеском језику. Полазник треба да овлада језичким вештинама на елементарном нивоу и користи енглески језик за задовољавање личних потреба или интересовања у свакодневним животним ситуацијама.	ОСНОВНИ НИВО 1. Област СЛУШАЊЕ ОЗ.ЕЈ.1.1.1. Разуме једноставне / уобичајене захтеве, питања, савете, упозорења и упутства. ОЗ.ЕЈ.1.1.2. Схвата основни смисао и конкретне детаље у једноставном и разговетном говору који слуша. 2. Област ЧИТАЊЕ ОЗ.ЕЈ.1.2.1. Разуме знакове, натписе, обавештења, посебно ако садрже слике, мапе и сл. ОЗ.ЕЈ.1.2.2. Разуме краће или пригодне поруке (нпр. поздраве и честитке са разгледница). ОЗ.ЕЈ.1.2.3. Разуме основни смисао и проналази конкретне информације у краћим текстовима о блиским темама или форматизованим текстовима (упутства, ред	10	По завршетку трећег циклуса полазник/ца ће бити у стању да: - разуме смисао једноставног текста и разговетног говора о блиским темама уколико садрже речи у честој употреби - проналази конкретне детаље и информације у једноставном тексту (нпр. у мејлу, јеловнику, реду вожње, распореду, реклами, огласима) - разуме једноставна упутства, упозорења или пригодне поруке - комуницира на једноставан начин у познатим, свакодневним ситуацијама - даје једноставна упутства и објашњења (нпр. правац кретања, време, лоцирање ствари)
2. Прошле активности - разговор о прошлости			14	
3. Компјутер и енглески - кључне речи на енглеском везане за компјутер - дигитална писменост			10	
4. Здравље - делови тела - одлазак код доктора			10	
5. Енглески у твом животу - енглеске речи у свакодневном окружењу			12	

<p>- примери из свакодневног живота (разгледнице, исечци или рекламе из новина, брошуре, ред вожње, огласи...)</p>	<p>Стечено знање треба да допринесе циљу да полазник с већом лакоћом и самопоуздањем обавља животне послове и задатке, као успешан и одговоран појединац, и користан члан друштвене заједнице.</p>	<p>вожње, тел. именик, распоред, ТВ програм, формулари и сл.).</p> <p style="text-align: center;">3. Област ПИСАЊЕ</p> <p>ОЗ.ЕЈ.1.3.1. Пише личне податке и једноставне реченице о себи или другима.</p> <p>ОЗ.ЕЈ.1.3.2. Пише једноставне, краће поруке које се односе на непосредне личне потребе.</p> <p>ОЗ.ЕЈ.1.3.3. Поштује основе правописа (употреба великог слова и основних знакова интерпункције).</p> <p style="text-align: center;">4. Област ГОВОР</p> <p>ОЗ.ЕЈ.1.4.1. Разговара о свакодневним активностима, потребама, осећањима, ослањајући се у највећој мери на питања и помоћ саговорника.</p> <p>ОЗ.ЕЈ.1.4.2. Пита и даје информацију о времену, датуму, количини и ценама.</p> <p>ОЗ.ЕЈ.1.4.3. Даје једноставна упутства или команде (1 - 3 речи).</p>	12	<p>- напише једноставну, кратку поруку / писмо / разгледницу</p>
<p>6. Око света</p> <p>- основна знања из других предмета</p>				
<p>НАПРЕДНИ САДРЖАЈИ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - важни догађаји из личног живота / искуства - проблеми и савети - енглески на аеродрому - телефонски разговор - питања од глобалног значаја (здравље, глобално 		<p style="text-align: center;">НАПРЕДНИ НИВО</p> <p style="text-align: center;">1. Област СЛУШАЊЕ</p> <p>ОЗ.ЕЈ.2.1.1. Разуме основне облике учтивног обраћања (нпр. упознавање, молбе).</p> <p>ОЗ.ЕЈ.2.1.2. Разуме основну тему или конкретне информације у развојном говору</p>		

<p>загревање, сиромаштво, загађења...)</p> <p>- Даљи планови, очекивања и жеље</p>		<p>који слуша (нпр. јавна обавештења, рекламе, ТВ вести) или у разговору у коме учествује.</p> <p>2. Област ЧИТАЊЕ</p> <p>ОЗ.ЕЈ.2.2.1. Разуме краће текстове са фреквентним речима и једноставним изразима (нпр. краће приче, једноставни новински чланци, упутства, обавештења, писма).</p> <p>ОЗ.ЕЈ.2.2.2. Проналази и издваја тражену информацију из текстова о свакодневним темама (етикете на производима, огласи, ред вожње, јеловници, проспекти, брошуре и сл.).</p> <p>3. Област ПИСАЊЕ</p> <p>ОЗ.ЕЈ.2.3.1. Пише једноставне краће текстове (о себи, породици, школовању, догађајима, плановима).</p> <p>ОЗ.ЕЈ.2.3.2. Пише личне поруке, честитке и краћа неформална писма.</p> <p>4. Област ГОВОР</p> <p>ОЗ.ЕЈ.2.4.1. Говори о личном искуству и одређеним аспектима из свог окружења (предмети, људи, места, активности), користећи ограничен фонд речи и израза.</p> <p>ОЗ.ЕЈ.2.4.2. Води једноставан разговор у свакодневним ситуацијама на јавном месту (продавница, пошта, ресторан, јавни превоз и сл.).</p>		
--	--	--	--	--

Начин остваривања програма

Облици и методе рада	Активност полазника	Праћење и вредновање рада полазника
<p>Поштују се два важна принципа ФООО:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ функционализација ▪ индивидуализација <p>Примењује се КОМУНИКАТИВНИ ПРИСТУП – настава је усмерена на интеракцију.</p> <p>Предмет се реализује кроз следеће облике наставе:</p> <ul style="list-style-type: none"> - фронтални - рад у пару (што чешће) - рад у групи (што чешће) - индивидуални <p>Користи се еклектичка метода (комбинација аудитивне, илустративне, вербалне и демонстративне методе).</p>	<p style="text-align: center;">СЛУШАЊЕ и ЧИТАЊЕ</p> <ul style="list-style-type: none"> - повезивање илустрација / слика са речима и изразима - допуњавање одговора / информације (руком и на рачунару) - заокруживање понуђених одговора или означавање тачних и нетачних - исправљање нетачних података - показивање да разумеју на шта се одређена имена и бројеви односе - одговарање на питања - активности преношења информација, праћење упутстава (нпр. обележавање пута на мапи, физичко реаговање на инструкције...) - мотивационе активности пре читања / слушања (нпр. визуелни подстицај, олуја идеја, дискусија) - читају исецкане речи и/или реченице и слажу их по реду <p style="text-align: center;">ПИСАЊЕ</p> <ul style="list-style-type: none"> - преписивање слова и речи - писање речи поред одговарајуће слике - уписивање слова и речи које недостају - попуњавање једноставног формулара (руком и на рачунару) 	<p>Праћење и вредновање рада полазника су, као и настава, ИНДИВИДУАЛИЗОВАНИ.</p> <p>Наставник узима у обзир:</p> <ul style="list-style-type: none"> - колико је полазник мотивисан - какве су му амбиције - какво је предзнање имао полазник - колико је напредовао у односу на почетно или, касније, на одређено пролазно стање - постигнућа полазника - достизање захтева, односно исхода <p>Вредновање спроводи ФОРМАТИВНО, тј. као процес, чији је крајњи резултат описна оцена достигнућа полазника, његових / њених снага и слабих страна, као и препорука за даљи рад. Из тог описа изводи се и нумеричка (бројчана) оцена.</p> <p>Веома важну улогу у формативном оцењивању има ПОРТФОЛИО или ДОСИЈЕ (који, између осталог, полазнику обезбеђује веома значајну могућност САМОЕВАЛУАЦИЈЕ). У њему се похрањују:</p> <ul style="list-style-type: none"> - задаци за праћење напредовања

Наставни предмет: Дигитална писменост

Циклус: Трећи

Годишњи фонд часова: 27

Назив теме са садржајима	Циљеви и задаци	Образовни стандарди по нивоима	Број часова	Исходи предмета
<p>1.Рад са документима у радном окружењу</p> <p>Креирање фасцикле на подразумеваној локацији-постављање, именовање, организације Размена података између спољне меморије и рачунара Пренос података са оптичког медија на рачунар Штампање документа</p>	<p>Циљ наставе предмета дигитална писменост је оспособљавање за самосталну употребу рачунара на нивоу основне претраге и елементарне електронске комуникације примењиве у свакодневном животу.</p> <p>Полазник треба да стекне такав ниво знања и вештина да може самостално да обави основне радње манипулације дигиталном информацијом важне за његову породицу, посао, друштвену средину или лични развој, као и да има</p>	<p>ОСНОВНИ НИВО</p> <p>ОЗ.ДП.1.1.1. Уме да укључи рачунар, да се пријави на систем, одјави се, рестартује рачунар и да га безбедно искључи. ОЗ.ДП.1.1.2. Користи алате за приказ и затварање прозора и мења величину прозора. ОЗ.ДП.1.1.3. Размењује податке између рачунара и екстерне меморије (фласх) и преноси податке са оптичких медија на рачунар. ОЗ.ДП.1.1.4. Покреће апликацију; отвара, креира и чува фолдере и документа на подразумеваној локацији. ОЗ.ДП.1.1.5. Штампа документ.</p> <p>НАПРЕДНИ НИВО</p> <p>ОЗ.ДП.2.1.1. Обавља основна подешавања радног окружења. ОЗ.ДП.2.1.2. Преноси податке из рачунара на оптичке медије и размењује податке између рачунара и екстерних уређаја (нпр. фото-апарат, мобилни телефон). ОЗ.ДП.2.1.3. Чува објекте (фолдере и документа) на жељеној локацији.</p>	9	<p>По завршетку првог циклуса полазник/ца ће умети да:</p> <ul style="list-style-type: none">-укључи рачунар, пријави се на систем, одјави се, поново покрене систем и базбедно искључи рачунар-покреће програм и отвара фасциклу и документ са подразумеване локације користи алате за приказ и затварање прозора и мења величину прозора-размењује податке између рачунара и спољне меморије и преноси податке са оптичких медија на рачунар, креира фасциклу и документ на подразумеваној локацији, сачува документ на подразумеваној локацији

<p>2. Претрага података и комуникација на интернету</p> <p>Приступање интернет страници на основу интернет адресе, Отварање придруженог документа поруке Напредни упит за претраживање на интернету Отварање новог налога електронске поште</p>	<p>развијен адекватан критички однос према информацијама и према средствима које користи да би дошао до њих.</p>	<p>ОСНОВНИ НИВО ОЗ.ДП.1.2.1. Проналази информацију на основу кључне речи. ОЗ.ДП.1.2.2. Приступа интернет страници на основу адресе. ОЗ.ДП.1.2.3. Приступа налогу електронске поште и чита и шаље поруку и отвара придружени документ. НАПРЕДНИ НИВО ОЗ.ДП.2.2.1. Преузима објекте (документа и апликације) са интернета. ОЗ.ДП.2.2.2. Придружује документ електронској поруци.</p>	<p>9</p>	<p>-проналази информацију на интернету на основу кључне речи -приступа интернет страници на основу адресе -приступа налогу електронске поште, чита и шаље поруку и отвара придружени документ</p>
<p>3. Креирање текстуалног документа</p> <p>Унос текста Исецање, копирање и лепљење текста Подешавање величине, боје и облика текста Поравнање текста</p>		<p>ОСНОВНИ НИВО ОЗ.ДП.1.3.1. Бира језик за унос текста, уноси текст, креће се кроз њега и једноставно га уређује (<i>cut, copy, paste</i>). ОЗ.ДП.1.3.2. Подешава величину, боју и облик слова и користи алат за поравнање текста. НАПРЕДНИ НИВО ОЗ.ДП 2.3.1. Уме да подеси нумерисање и набрајање у тексту. ОЗ.ДП 2.3.2. Подешава формат странице и маргине. ОЗ.ДП 2.3.3. Креира једноставнију табелу. ОЗ.ДП 2.3.4. Уноси слику у документ и подешава позицију и величину слике.</p>	<p>9</p>	<p>-бира језик за унос текста, уноси текст у текстуални документ, креће се кроз њега и једноставно га уређује -операцијама брисања, преписивања, исецања, копирања и лепљења -подешава величину, боју и облик текста и користи алат за поравнање текста</p>

Начин остваривања програма

Облици и методе рада	Активност полазника	Праћење и вредновање рада полазника
<ul style="list-style-type: none"> – фронтални рад; – групни рад; – индивидуални и индивидуализовани рад; – тимски облик рада; – интерактивна настава. 	<ul style="list-style-type: none"> – учествују у разговору, усвајају нове информације, повезују информације из искуства; – дискутују у вези са темом; – учествују у рад групе; – решавају индивидуалне задатке; – извршавају практичне задатке на рачунару 	<ul style="list-style-type: none"> – андрагошка свеска; – портфолио.

Наставни предмет: Математика

Циклус: Трећи

Годишњи фонд часова: 102

Назив теме са садржајима	Циљеви и задаци	Образовни стандарди по нивоима	Број часова	Исходи предмета
АЛГЕБРА И ФУНКЦИЈЕ			51 часова	
3.1. СТЕПЕН БРОЈА Појам степена. - Основне операције са степенима.	<ul style="list-style-type: none">•Језичка писменост<ul style="list-style-type: none">•Математичка писменост•Основе научне писмености<ul style="list-style-type: none">•Дигитална писменост•Управљање сопственим учењем•Решавање проблема<ul style="list-style-type: none">•Социјалне интеракције и сарадња са другима•Здравствене компетенције•Еколошке компетенцијеКултурна свест, мултикултуралност и креативност	1. ОСНОВНИ НИВО ОЗ.МА.1.1.1 Чита и записује различите врсте бројева. ОЗ.МА.1.1.2. Упоредује по величини целе бројеве истог облика. ОЗ.МА.1.1.3. Користи бројеве и операције са њима у једноставним свакодневним ситуацијама. ОЗ.МА.1.3.1. Израчунава степен датог броја. ОЗ.МА.1.3.2. Примењује и решава једначине у једноставним реалним ситуацијама.	11 часова	<ul style="list-style-type: none">•израчуна степен датог броја, изврши основне операције са степенима;•одреди положај тачке у првом квадранту координатног система ако су дате координате и обратно, и да то примени у једноставним реалним ситуацијама;•одреди вредност функције дате табелом или формулом;•решава линеарне једначине у којима се непозната појављује само у једном члану;
3.2. НЕКЕ ОСНОВНЕ ФУНКЦИЈЕ - Одређивање положаја тачке у координатном систему . - Уочавање једноставних функционалних зависности. -Представљање, функционалних зависности табеларно и графички.		20 часова		
3.3. ЛИНЕАРНЕ ЈЕДНАЧИНЕ И НЕЈЕДНАЧИНЕ Примена једначина у једноставним текстуалним задацима.		20 часова		

		<p>примењује особине степена и квадратног корена.</p> <p>ОЗ.МА 2.3.2. Примењује и решава једначине, неједначине и системе једначина.</p> <p>ОЗ.МА 2.4.1. Пореди величине које су изражене мерним јединицама и рачуна са њима.</p>		<ul style="list-style-type: none"> •користи једначине у једноставним текстуалним задацима. •прочита податак са графикона, дијаграма или из табеле, и одреди минимум или максимум; •податке дате у једном графичком облику представи у другом (на пример, да податке из табеле прикаже графиконом и обрнуто); •примени проценте у једноставним реалним ситуацијама; •израчуна непознати члан дате пропорције и примени пропорцију у реалним ситуацијама; •користи одговарајуће јединице за мерење дужине, површине, запремине, масе, времена и углова;
ОБРАДА ПОДАТАКА И ГЕОМЕТРИЈСКА ТЕЛА (ГЕОМЕТРИЈА У ПРОСТОРУ)			51 часова	
<p>4.1. ГРАФИЧКИ ПРИКАЗ</p> <p>- Читање података представљених у облику табеле, дијаграма, графикона, круга</p> <p>- Представљање података у прегледном облику (табела, графикон, круг, дијаграм).</p> <p>- Обрада прикупљених података по једном критеријуму - минимум или максимум...</p>	<p>Језичка писменост</p> <ul style="list-style-type: none"> •Математичка писменост •Основе научне писмености •Дигитална писменост •Управљање сопственим учењем <p>•Решавање проблема</p> <ul style="list-style-type: none"> •Социјалне интеракције и сарадња са другима •Здравствене компетенције •Еколошке компетенције 	<p>1. ОСНОВНИ НИВО</p> <p>ОЗ.МА.1.4.1. Употребљава одговарајуће јединице за мерење дужине, површине, запремине, масе и времена, претвара веће јединице дужине, масе и времена у мање.</p> <p>ОЗ.МА.1.5.1. Одређује координате објекта у задатом систему или положај објекта на основу познатих координата.</p> <p>ОЗ.МА.1.5.2. Користи податак са графикона, дијаграма или из табеле.</p> <p>ОЗ.МА.1.5.3. Примењује размеру и проценте и</p>	18 часова	
<p>4.2. МЕРЕЊЕ</p> <p>- Израчунавање задатог процента неке величине.</p>			16 часова	

<p>- Израчунавање непознатог члана дате пропорције; примена пропорције у реалним ситуацијама; - Коришћење одговарајућих јединица за мерење дужине, површине, запремине, масе и времена; претварање веће јединице времена у мању</p>	<p>Културна свест, мултикултуралност и креативност</p>	<p>одређује директно зависне величине ОЗ.МА.1.2.2. Користи особине троугла, квадрата, и правоугаоника, рачуна њихове обиме и површине (када су непосредни подаци познати). ОЗ.МА.1.2.4. Користи особине коцке и квадра, рачуна њихову површину и запремину (када су непосредни подаци познати).</p>		<p>претвори већу јединицу времена у мању •препозна призму, пирамиду, купу, ваљак и лопту, уочи њихове моделе у реалним ситуацијама; • идентификује основне елементе призме, пирамиде и ваљка; •израчуна запремину коцке и квадра</p>
<p>5.1. ГЕОМЕТРИЈСКА ТЕЛА - Препознавање призме, пирамиде, ваљка, купе и лопте. - Елементи призме и пирамиде: ивице, стране и темена. - Површина и запремина коцке и квадра.</p>		<p>2. НАПРЕДНИ НИВО ОЗ.МА 2.3.3. Зна линеарну функцију и графички је интерпретира ОЗ.МА 2.4.1. Пореди величине које су изражене мерним јединицама и рачуна са њима. ОЗ.МА 2.5.1. Одређује положај (координате) тачака које задовољавају сложеније услове. ОЗ.МА 2.5.2. Обрађује прикупљене податке и представља их графиконом, дијаграмом или табелом. ОЗ.МА 2.5.3. Примењује пропорцију и процентни рачун</p>	<p>17 часова</p>	

		<p>ОЗ.МА.2.2.1. Рачуна елементе, обим и површину троугла, паралелограма и трапеца.</p> <p>ОЗ.МА.2.2.2. Рачуна обим и површину круга, кружног прстена и кружног исечка.</p> <p>ОЗ.МА.2.2.3. Користи особине призме, пирамиде, ваљка, купе и лопте, рачуна њихову површину и запремину.</p>		
--	--	---	--	--

Начин остваривања програма

Облици и методе рада	Активност полазника	Праћење и вредновање рада полазника
<ul style="list-style-type: none"> – фронтални рад; – групни рад; – индивидуални и индивидуализовани рад; – тимски облик рада; – интерактивна настава. 	<ul style="list-style-type: none"> – учествују у разговору, усвајају нове информације, повезују информације из искуства; – дискутују у вези са темом; – учествују у рад групе; – решавају задатке; 	<ul style="list-style-type: none"> – андрагошка свеска; – портфолио.

Наставни предмет: **Физика**

Циклус: **Трећи**

Годишњи фонд часова: **34**

Назив теме са садржајима	Циљеви и задаци	Образовни стандарди по нивоима	Број часова	Исходи предмета
1. РАВНОТЕЖА Појам и врсте равнотеже. Просте машине–полуга, стрма раван, котурача. Врсте полуга, момент силе и равнотежа полуге. Равнотежа чврстих тела у течностима–пливање тела.	Циљ наставе физике јесте да полазници упознају природне појаве и основне природне законе, да стекну основну научну писменост, да се оспособе за уочавање и распознавање физичких појава у свакодневном животу, као и за примену физичких закона у свакодневном животу и раду.	ОСНОВНИ: ОЗ.ФИ.1.1.2. Употребљава у домаћинству и на радном месту мерне јединице за температуру. ОЗ.ФИ.1.1.3. Употребљава мерила и мерне инструменте у домаћинству и послу у складу са правилима мерења. ОЗ.ФИ.1.2.5. Користи особине светлости о простирању и адекватно их примењује у кући и окружењу. ОЗ.ФИ.1.3.1. Корисно употребљава полугу, стрму раван и котурачу у кући и окружењу. ОЗ.ФИ.1.4.1. Користи различите облике	6	Полазник може да: – наброји основне физичке величине које описују појаве у природи и користи СИ систем у изражавању мерних јединица за те физичке величине и то користи у избору и руковању техничким уређајима; – изведе једноставне демонстрационе огледе и поступке по датом усменом или писаном упутству; – користи графички приказ зависности физичких величина и правилно поступа по графички датом упутству; – користи табеларно дате податке за густину, електрични отпор и топлотну проводљивост у разноврсним практичним ситуацијама;
2. МЕХАНИЧКА И ТОПЛОТНА ЕНЕРГИЈА, РАД И СНАГА Механички рад. Појам енергије и врсте енергија. Кинетичка енергија. Потенцијална енергија у гравитационом пољу. Трансформација енергије у хидроцентралама, термоелектранама, ветрењачама, соларним панелима, моторима са унутрашњим сагоревањем. Закон одржања енергије. Трансформација механичког рада у топлотну енергију. Појам температуре. Топлотни проводници и топлотни изолатори.			12	

<p>Обновљиви и необновљиви енергетски извори, енергетска ефикасност.</p>		<p>механичке енергије за вршење рада. ОЗ.ФИ.1.4.2. Штеди топлотну енергију и одређује утицај енергије на околину. ОЗ.ФИ.1.4.3. На основу податка о снази електричног уређаја процењује његову ефикасност. ОЗ.ФИ.1.4.4. Штити себе и околину од удара грома и струјног удара при руковању електричним апаратима у кући и на послу.</p>		<ul style="list-style-type: none"> – идентификује електрично, магнетно и гравитационо узајамно деловање као и деловања која се јављају при кретању и предвиђа последице тих деловања;
<p>3.ОПТИКА Светлост као природна појава. Праволинијско простирање светлости (помрачење Сунца и Месеца), одбијање светлости (лик у равном и сферном огледалу) и преламање светлости (провидна и непровидна тела). Брзина светлости. Сочива (мане ока као сочива-кратковидост и далековидост).</p>	<p>Задатак: -развијање функционалне писмености; -кроз већи број занимљивих и атрактивних демонстрационих огледа, који манифестују појаве из различитих области физике, схвати како физика истражује природу и да је материјални свет погодан за истраживање и постављање бројних питања;</p>	<p>НАПРЕДНИ: ОЗ.ФИ.2.2.2. У складу са потребама решава практичне проблеме у окружењу мењајући интензитет сила. ОЗ.ФИ.2.2.3. Одређује које оптичке уређаје и инструменте користити у специфичним ситуацијама. ОЗ.ФИ.2.3.1. Процењује ефикасност полуге, стрме равни и котураче и мења њихове параметре у складу са потребама.</p>	6	<ul style="list-style-type: none"> – примењује полугу, стрму раван и котурачу; – представља електрично коло шемом и на основу снаге потрошача одређује његову применљивост; – у хидроелектранама, термоелектранама, соларним панелима, ветрењачама и различитим машинама и уређајима идентификује претварање енергије из једног облика у други и познаје и користи неке од главних начина уштеде енергије;
<p>4. ЕЛЕКТРИЧНА СТРУЈА Метали, електролити и јонизовани гасови као електрични проводници. Проводници и изолатори у домаћинству и свакодневном окружењу. Електрични извори (батерија, акумулатор, генератор), појава електричне струје. Јачина електричне струје. Електрично коло и Омов закон. Мерни уређаји и њихово везивање у електричном колу. Отпорници (сијалица) у електричном колу.</p>		<p>НАПРЕДНИ: ОЗ.ФИ.2.2.2. У складу са потребама решава практичне проблеме у окружењу мењајући интензитет сила. ОЗ.ФИ.2.2.3. Одређује које оптичке уређаје и инструменте користити у специфичним ситуацијама. ОЗ.ФИ.2.3.1. Процењује ефикасност полуге, стрме равни и котураче и мења њихове параметре у складу са потребама.</p>	12	

<p>Везивање отпорника (сијалица) у електричном колу.</p> <p>Употреба и принцип рада трансформатора, електромотора, грејача, светилки, галванизација.</p> <p>Електричне појаве у атмосфери и заштита од грома и електричног удара.</p>		<p>ОЗ.ФИ 2.4.1. Одређује начине преношења топлоте кроз чврста, течна и гасовита тела.</p> <p>ОЗ.ФИ 2.4.2. Разликује елементе електричног кола и шематски их представља.</p> <p>ОЗ.ФИ 2.4.3. Уочава начин везивања потрошача у електричном колу.</p>		
---	--	---	--	--

Начин остваривања програма

Облици и методе рада	Активност полазника	Праћење и вредновање рада полазника
<p>Предмет се реализује кроз следеће облике наставе:</p> <p style="text-align: center;">Избор програмских садржаја</p> <p>Обим одабраних програмских садржаја прилагођен је годишњем фонду часова физике у основном образовању одраслих да би полазници могли да упознају егзактност физичких закона и разноврсност физичких појава у макро и микро свету.</p> <p style="text-align: center;">Избор метода логичког закључивања</p> <p>Од свих метода које се користе у физици, ученицима је најприступачнији индуктивни метод при проналажењу и формулисању основних закона физике.</p> <p style="text-align: center;">Једноставни експерименти</p> <p>Увођење једноставних експеримената има за циљ враћање угледа наставу физике, развијање радозналости и интереса за физику и истраживачки приступ природним наукама.</p>	<p>Да би се циљеви и задаци наставе физике остварили у целини, неопходно је да полазници што више учествују у свим облицима наставног процеса.</p> <p style="text-align: center;">Концентрација и заинтересованост на часу Редовно похађање наставе Израда домаћих задатака</p>	<p>Вредновање оставрености исхода врши се кроз:</p> <p style="text-align: center;">излагање садржаја теме уз одговарајуће демонстрационе огледе и рачунарских симулација физичких појава решавање квалитативних и квантитативних задатака показне вежбе домаћи задаци праћење рада сваког полазника</p>

Наставни предмет: Хемија

Циклус: Трећи

Годишњи фонд часова: 34

Назив теме са садржајима	Циљеви и задаци	Образовни стандарди по нивоима	Број часова	Исходи предмета
1. Неорганска једињења- својства и значај -Оксиди неметала и оксиди метала, -Киселине и хидроксиди -Соли	-полазници формирају знање о својствима оксида угљеника, сумпора и азота, као и о њиховим утицајима на животну средину и здравље човека. -полазници усвајају појам киселина, хидроксид и со и знају да опишу њихова физичка својства	ОЗ.ХЕ.1.1.1. ОЗ.ХЕ.1.1.2. ОЗ.ХЕ.1.1.3. ОЗ.ХЕ.1.1.4.	11	полазник ће умети да: -Опише основна физичка и хемијска својства оксида , киселина ,база и соли и повеже их са практичном применом
2. Органска једињења- својства и значај - Угљоводоници-извор енергије. Физичка и хемијска својства угљоводоника и практичан значај. Нафта , земни гас-извори угљоводоника и енергије. Полимери и њихова практична примена -Органска једињења са кисеоником, алкохоли, карбонске киселине, физичка и хемијска својства-значај и практична примена	Полазници уче о својствима, биолошком и техничком значају масти и уља. Они уче о примени ових једињења као сировина или полупроизвода у даљој хемијској преради, на пример, добијање маргарина из уља и производња сапуна, затим о енергетској улози масти и уља у живим бићима и њихов значај за правилну исхрану, као и значај заступљености	ОЗ.ХЕ.1.1.3. ОЗ.ХЕ.1.1.7.	20	Полазник ће умети да: -Опише основна физичка и хемијска својства угљоводоника, алкохола и карбоксилних киселина и повеже их са практичним значајем ових једињења -Опише основна физичка својства масти и уља , угљене хидрате и протеине -Опише најважније улоге масти и уља , угљених хидрата и протеина у живим организмима

<p>-Биолошки важна органска једињења-масти и уља, угљени хидрати , аминокиселине и протеини-својства и практичан значај</p>	<p>незасићених масних киселина у исхрани. -полазници уче да се исхраном уноси шест главних врста супстанци неопходних људском организму (протеини, угљени хидрати, масти и уља, витамини, минерали и вода), о важности правилне исхране, као и о поремећајима исхране.</p>			
<p>3.Хемија животне средине</p> <p>- Безбедан рад са супстанцама и правилно одлагање супстанци.Загађивачи ваздуха, воде и земљишта, мере заштите</p>	<p>Полазници уче о: -узроцима загађивања животне средине, како човек томе доприноси и како се те последице могу умањити -безбедном складиштењу и поступању са супстанцама које могу утицати на животну средину</p>	<p>ОЗ.ХЕ.1.2.1. ОЗ.ХЕ.1.2.3. ОЗ.ХЕ.2.2.1.</p>	<p>3</p>	<p>Полазник ће умети да:</p> <p>-Препозна загађиваче ваздуха, воде и земљишта и опише њихов утицај -Опише безбедно поступање са супстанцама у складу са значењем ознака упозорења на паковањима или боцама у којима се супстанце чувају, начине њиховог правилног складиштења с циљем очувања животне средине.</p>

Начин остваривања програма

Облици и методе рада	Активност полазника	Праћење и вредновање рада полазника
Облици рада могу бити разноврсни – најчешће фронтални, где је наставник носиоц активности а веома често су заступљени и остали облици – рад у групи или рад у пару.	<ul style="list-style-type: none"> -бележење онога што наставник напише на табли или издиктира -претраживање интернета ради прикупљања информација -дискутовање -извођење закључака 	Праћење и вредновање рада полазника се врши кроз различите видове провера – усмених и писмених, кроз заинтересованост полазника као и кроз њихову активност.

Наставни предмет: Биологија

Циклус: Трећи

Годишњи фонд часова: 17

Назив теме са садржајима	Циљеви и задаци	Образовни стандарди по нивоима	Број часова	Исходи предмета
1. ОДНОС ЖИВИХ БИЋА И ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ - Разноврсност екосистема, популација и Односи исхране у екосистему - Угроженост, заштита и очување биодиверзитета; - Заштићена природна добра Србије	Циљ наставе биологије је да полазницима омогући стицање основних знања о живом свету, као и умења, ставова и вредности потребних за одговорно поступање у свакодневном животу, унапређење квалитета живота и активно учешће у заштити животне средине. Учење биологије полазницима помаже да разумеју различите појаве и процесе у свом окружењу, да пронађу одговоре на одређена за живот важна питања, (нпр. како се одржава стабилна унутрашња равнотежа организма, зашто је важно да постоји велика разноврсности живог света) или да направе правилан избор и изабери најбоље решење (нпр. човечије тело различито реагује на одевне материјале; вунена одећа иако лети хлади, а зими греје може да изазове иритацију коже-свраб, синтетички материјали спречавају знојење, па је за кожу најприкладнија памучна одећа). Током усвајања основних функционалних биолошких знања полазници граде свеобухватнији и прецизнији увид у смисао и значај природе, уважавање и поштовање природе, одговоран однос према природи и способност за уочавање места и улоге човека у природи. Овај циљ подразумева тежњу за сталном провером и креативном применом стечених	ОСНОВНИ НИВО БИ.1.2.1. Одрживо користи природне ресурсе, штеди енергију, правилно одлаже отпад, компостира и рециклира БИ.1.2.2. Упућено и одговорно користи средства против непожељних врста организама (биолошка, хемијска и агротехничка средства) БИ.1.2.3. Учествоје у провођењу мера заштите и унапређивања своје околине и поштује и придржава се прописа који се на то односе НАПРЕДНИ НИВО	6 6 5	Након овог циклуса полазник/ца ће бити оспособљен/а да: - примени основна биолошка знања у свакодневном животу (појмове, закључке, законитости), (одговоран однос према животињама, начин гајења животиња) - наведе и објасни основне особине популације (јато, стадо, чопор, крдо, рој, породица), животне заједнице и екосистема (травнати екосистеми, шумски екосистеми, екосистеми копнених вода) - препозна и опише односе исхране између појединих чланова ланаца исхране (произвођач, потрошач, разлагач) - препозна, изрази и објасни утицај човека на биолошку разноврсност (илегални лов и риболов, прекомерна експлоатација шума,

<p>коришћење природних ресурса - Енергетска ефикасност - Отпад и рециклажа</p>	<p>знања и вештина из биологије у реалним животним ситуацијама, као на пример, правилан начин употребе хемијских супстанци приликом уклањања буђи са зидова или приликом разврставања и одлагања отпада из домаћинства. Крајњи циљ наставе биологије је одговоран приступ свакодневним изазовима, очувања и унапређења природног и друштвеног окружења, изградња здравих животних навика и примена стечених знања и вештина у животу и даљем формалном и неформалном учењу.</p>	<p>БИ.2.2.1. Примењује знања да смањи последице утицаја човека на биосферу (климатске промене, оштећење озонског омотача, загађивање животне средине, киселе кише)БИ.1.3.3. Примењује здрав стил живота (физичка активност, одмор и сан, правилна исхрана)</p>	<p>неконтролисано брање биљака и недозвољена трговина угроженим врстама) и значај потребе за очувањем биодиверзитета (ресурс хране, лекова, грађевинског материјала, горива-дрво и биомаса) - именује и опише значај заштићених природних добара Србије (природни резервати и национални паркови) - препозна и разликује позитивне и негативне последице човековог деловања на природу, предлаже начине и мере заштите и активно учествује у унапређивању животне средине у непосредном окружењу (пошумљавање, компостирање, гајење органске хране) - препозна улогу и значај, и активно учествује у одрживом коришћењу природних ресурса, одвајању и одлагању отпада, рециклажи и уштеди енергије</p>
--	---	---	---

Начин остваривања програма

Облици и методе рада	Активност полазника	Праћење и вредновање рада полазника
<p>Облици: -фронтални облик рада, -индивидуални облик рада, -рад у пару, -групни облик рада.</p> <p>Методе: -дијалoшка, -монолошка, -методе засноване на посматрању, -рад са књигом.</p>	<p>-Прати наставу, -слуша излагање наставника, -гледа слике, -учествује у разговору, -одговара на питања, -записује, -решава задатке, - активно учествује у групном раду и раду у паровима.</p>	<p>1. Портфолио - задаци за праћење напредовања полазника - материјали за самoeвалуацију полазника - други задаци за полазнике</p> <p>2. Андрагошка свеска наставника</p>

Наставни предмет: Историја

Циклус: Трећи

Годишњи фонд часова: 34

Назив теме са садржајима	Циљеви и задаци	Образовни стандарди по нивоима	Број часова	Исходи предмета
1. Преломни моменти у историји Човек открива ватру, точак, писмо и ствара државу Карактеристичне државе и значајне личности у старом веку Сеобе, христијанизација и Крсташки ратови Карактеристичне државе средњег века и значајне личности Српска средњовековна држава Нови век Стварање модерне српске државе Стварање Југославије	Стицање знања о личностима које су обележиле сеобе и средњи век у општој историји. Стицање знања о српским средњовековним државама; Стицање знања о личностима које су обележиле националну историју; Стицање знања о личностима које су обележиле нови век у општој историји.	ОЗ.ИС.1.1.1. Познаје и правилно користи основне хронолошке одреднице (година, деценија, век). ОЗ.ИС.1.1.3. Уме да смести најважније догађаје, личности, или појаве у одговарајући историјски период. ОЗ.ИС.2.1.1. Правилно се оријентише у времену користећи основне временске одреднице (година, деценија, век, миленијум). ОЗ.ИС.2.2.1. Уме да повеже неке од главних елемената садашњих догађаја, појава и процеса са догађајима из прошлости. ОЗ.ИС.1.1.6. Разуме да постоји више углова гледања на исти догађај, личност или појаву и у историјском и у савременом контексту ОЗ.ИС.2.1.3. Уме да повеже најважније догађаје са истакнутим личностима и историјским периодима из опште историје (светска, европска, регионална), историје државе Србије и националне историје (мађине).	16	Наведе најважније догађаје личности, појаве и процесе из опште и националне историје; Именује, разликује и правилно употребљава (примењује) основне временске одреднице (датум, деценија, век, миленијум, ера); Препозна простор на историјској карти; Препозна значење основних појмова из историје цивилизације (друштво, држава, монархија, република, аристократија, демократија, скупштина, рат, сеобе, писмо); Прикаже, на одабраним примерима, да један историјски догађај/ личност може различито да се тумачи (Косовска битка/ Вук Бранковић...);

<p>2. Културно-уметничко наслеђе и религије Религијски системи. Утицај религије на људе некад и сад Религија, култура, уметност и културно наслеђе праисторије и старог века Хришћанство и Ислам Ислам Културно наслеђе средњег века</p>	<p>Разумевање улоге религије у друштву средњег века. Упознавање културног наслеђа развијање националног и европског идентитета и духа толеранције код ученика.</p>	<p>ОЗ.ИС.1.1.4. Препознаје основне појмове из историје човечанства (цивилизација, држава, друштво, култура, религије, револуција и др.). ОЗ.ИС.1.1.6. Разуме да постоји више углова гледања на исти догађај, личност или појаву и у историјском и у савременом контексту ОЗ.ИС.1.1.7. Разуме појам стереотипа и пропаганде ОЗ.ИС.1.2.3. Познаје основна људска права ОЗ.ИС.1.2.4. Конструктивно учествује у различитим видовима комуникације са припадницима своје и различитих друштвених група непосредно доприносећи унапређивању толеранције и спречавању конфликта. ОЗ.ИС.2.1.3. Уме да повеже најважније догађаје са истакнутим личностима и историјским периодима из опште историје (светска, европска, регионална), историје државе Србије и националне историје (мањине). ОЗ.ИС.2.2.3. Уочава кршење основних људских права на примерима из историје и савременог друштва</p>	<p>15</p>	<p>Опише значај и покаже одговоран однос према историјском културно-уметничком наслеђу. Разуме и уочава значај људских права у свакодневном животу; Развија елементе интеркултуралног дијалога ради унапређивања толеранције и спречавања конфликта у друштву; Показује одговоран и толерантан однос према културно-уметничком наслеђу свог народа као и других етничких група и верских заједница;</p>
--	---	--	-----------	--

<p>3. Локална историја Локална средина у праисторији, старом, средњем веку па све до данас</p>	<p>Стицање знања о историји локалне средине</p>	<p>ОЗ.ИС.1.2.5. Показује одговоран однос према културно-уметничком наслеђу, празницима и меморијалима свог народа, других етничких, друштвених група и верских заједница. ОЗ.ИС.1.2.6. Уочава особености и основне елементе историјског развоја локалне заједнице у којој живи.</p>	<p>3</p>	<p>Препозна простор на историјској карти; Наведе најважније догађаје личности, појаве и процесе из локалне историје;</p>
---	---	---	----------	--

Начин остваривања програма

Облици и методе рада	Активност полазника	Праћење и вредновање рада полазника
<p>Предмет се реализује кроз следеће облике наставе: активне облике рада који се најпотпуније остварују кроз групни рад, рад у паровима, индивидуални рад или дискусију свих полазника. Методе рада: монолошка метода, дијалогска метода, рад на тексту, илустративна метода, демонстративна метода.</p>	<p>Постављају питања, одговарају на питања, воде белешке, изводе закључке, траже информације и објашњења.</p>	<p>Вредновање оставрености исхода врши се кроз: континуирано и свестрано праћење рада, учења и напредовања полазника; усменом и писменом провером знања.</p>

Наставни предмет: Географија

Циклус: Трећи

Годишњи фонд часова: 34

Назив теме са садржајима	Циљеви и задаци	Образовни стандарди по нивоима	Број часова	Исходи предмета
<p>1) Завичај и Србија</p> <p>-Локална средина: географски положај и природногеографске одлике (рељеф, време и клима, воде, биљни и животињски свет, природни ресурси). -Активности људи (привреда) у локалној средини. -Проблеми, заштита, унапређивање и перспективе развоја локалне средине. -Република Србија: географски положај на Балканском полуострву и у Европи. -Планинско – котлинска Србија: географски размештај планина и котлина,</p>	<p>Циљ наставе у трећем циклусу јесте завршавање основног образовања и стицање обуке за једноставно занимање. Овај циклус подразумева наставак стицања основног општег образовања и развој стручних компетенција које увећавају запошљивост, омогућавају улазак на тржиште рада или даље стручно образовање. Након завршеног трећег циклуса одрасли су подједнако оспособљени за даљи наставак образовања, као и за улазак на тржиште рада. У</p>	<p>ОСНОВНИ НИВО</p> <ul style="list-style-type: none">• Одређује стране света у свом окружењу ради организовања својих активности• Планира и организује своје активности узимајући у обзир доба дана дана и годишње доба• Разликује облике рељефа и природне ресурсе копна, рационално их користи и учествује у њиховој заштити• Користи временску прогнозу за планирање својих активности• Предузима заштитне мере у условима временских непогода• Одговорно користи расположиве изворе и текуће воде у свом окружењу• Користи опште агротехничке мере у пољопривредној производњи• Одговорно се односи према геонаслеђу и природним и културним добрима и учествује у акцијама које се односе на заштиту и унапређење животне средине• Планира своју породицу и одговорно се односи према проблемима у њој• Правилно и одговорно планира и изграђује свој дом и окућницу и учествује у	<p>34</p>	<p>По завршетку трећег циклуса полазник ће умети да:</p> <ul style="list-style-type: none">• користи географску карту, основне географске термине, слику, табелу, график и једноставне моделе као изворе информација у стицању и примени знања и у свакодневnoj комуникацији;• одреди главне и споредне стране света у простору и на географској карти;• на географској карти одреди географски положај Европе, Балканског полуострва, Србије, области и места у коме живи;• на географској карти и у средини у којој живи разликује и опише основне облике рељефа (планине, котлине, низије, пустиње) и њихов утицај на начин живота и активности људи;

<p>живот и активности људи у планинско – котлинским пределима. -Низијска Србија: живот и активности људи у Панонској и Перипанонској области -Типови климе и њене одлике у Републици Србији. -Највећи речни системи у Републици Србији: географски размештај и њихов значај. -Језера и бање у Републици Србији: географски размештај и њихов значај. -Становништво у Републици Србији: природно и механичко кретање становништва, структуре становништва и планирање породице у Републици Србији. -Насеља у Републици Србији: типови и географски размештај насеља, ширење градова и изумирање</p>	<p>трећи циклус основног образовања одраслих уписују се одрасли који су завршили други циклус основног образовања одраслих или који имају завршених шест разреда основног образовања. За одрасле који су завршили шест разреда редовног основног образовања организује се индивидуализована допунска настава из нових предмета који су уведени наставним планом ФООО у другом циклусу. Одрасли који су завршили редовно седми разред обавезни су да похађају комплетан трећи циклус.</p>	<p>планирању и одржавању инфраструктуре у насељу НАПРЕДНИ НИВО • Користи географску карту различитог размера и садржаја, табеле, дијаграме, шеме, слике. • Планира и организује активности у складу са природним факторима животне средине (облицима рељефа, климатским елементима, особинама вода, типовима гла, распоредом биљних зона). • У својој непосредној средини учествује у иницијативама и активностима ради решавања проблема који се односе на заштиту и унапређивање животне средине (прекомерна сеча, сушење и паљење шума, неадекватна испаша, спречавање ерозије, загађивање вода, ваздуха и гла, прекомерна употреба хемијских средстава, непланска и недозвољена изградња објеката, ненаменско и недозвољено коришћење јавних и туђих површина). • Планира и организује активности у складу са демографским и економским одликама своје средине. • Разуме принципе одрживог развоја и рационално користи минералне сировине и енергетске изворе. • Уочава рефлексију глобалних проблема човечанства у својој средини (сукоби и насиље, глад, недостатак пијаће воде, дискриминација, болести зависности), предлаже начине и учествује у њиховом решавању у својој породици и у локалној</p>	<p>• на географској карти Србије и у својој средини покаже подземне и текуће воде и објасни њихов значај за живот и рад људи; • разликује природне феномене (олујни ветар, вулканска ерупција, земљотрес, суша, поплава, клизиште) и опише њихове последице за људе и географску средину; • наведе главне одлике основних типова климе и времена на Земљи, у Србији, у средини у којој живи и користи податке о времену и временску прогнозу за планирање својих активности; • разликује главне облике обновљивих (Сунчева енергија, снага ветра, вода) и необновљивих природних ресурса (нафта, природни гас, угаљ, минералне сировине) и на географској карти (света, Европе, Србије) покаже њихов размештај и наведе начине њиховог коришћења за потребе људи; • опише размештај становништва и насеља на Земљи и препозна факторе који утичу на кретање становништва;</p>
--	---	--	---

села, узроци и последице.		<p>средини.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Познаје и користи могућности које пружају различите локалне, националне и међународне организације за решавање својих животних проблема. 	<ul style="list-style-type: none"> • опише типове насеља и факторе који утичу на њихово стварање, ширење и изумирање; • наведе и опише основне привредне делатности људи у Србији и у локалној средини; • наведе глобалне проблеме човечанства и неке начине за њихово решавање; • наведе позитивне и негативне утицаје човека на животну средину и учествује у акцијама за њену заштиту и унапређивање.
---------------------------	--	--	--

Начин остваривања програма

Облици и методе рада	Активност полазника	Праћење и вредновање рада полазника
<p>У настави географије користе се следећи облици рада:</p> <ul style="list-style-type: none"> -фронтални облик рада; -групни облик рада; -рад у паровима; -индивидуални облик рада. <p>У настави географије примењују се следеће наставне методе:</p> <ul style="list-style-type: none"> -метода усменог излагања (монолошка метода); -метода разговора (дијалогска метода); -метода демонстрације; -метода рада на тексту; -метода практичних радова; 	<p>—Слуша излагање наставника (предавање, описивање, образлагање и објашњавање) и осталих полазника.</p> <p>—Активно учествује у раду на часу (износи своје мишљење, пита, одговара на питања).</p> <p>—Показује, уочава и описује појаве и процесе.</p> <p>—Анализира географску карту, уноси податке у нему карту (шему).</p> <p>—Користи рачунар за проналажење информација.</p>	<p>3. Портфолио</p> <ul style="list-style-type: none"> – задаци за праћење напредовања полазника – материјали за самоевалуацију полазника – други задаци за полазника – други производи полазника <p>4. Андрагошка свеска наставника</p>

Наставни предмет: Предузетништво

Циклус: трећи

Годишњи фонд часова: 34

Назив теме са садржајима	Циљеви и задаци	Образовни стандарди по нивоима	Број часова	Исходи предмета
<p>1. Свет рада -Различити облици рада – волонтирање, повремени и привремени послови, стално запослење -Очекивања послодаваца, вештине које омогућавају бољи положај на тржишту рада и увећавају шансе за запослење -Креирање радне биографије -Тражење информација о могућностима за запослење -Подношење захтева за запослење – пријавни обрасци, мотивационо писмо, обављање интервјуа -Закључивање уговора о запослењу – трајање запослења, зараде и услови рада, људска права и права радника.</p>	<p>Циљ наставе у трећем циклусу јесте завршавање основног образовања и стицање обуке за једноставно занимање. Овај циклус подразумева наставак стицања основног општег образовања и развој стручних компетенција које увећавају запошљивост, омогућавају улазак на тржиште рада или даље стручно образовање. Након завршеног трећег циклуса одрасли су подједнако оспособљени за даљи наставак образовања, као и за улазак на тржиште рада. У трећи циклус основног образовања одраслих уписују се одрасли који су завршили други циклус основног образовања одраслих или који имају завршених шест разреда основног образовања. За одрасле који су завршили</p>	<p>1. ОСНОВНИ НИВО -Уме да самостално дође до информација о запошљавању -Способан је да предвиди поступке које је потребно предузети да би дошао до запослења -Уме да састави једноставану радну биографију као и пријаву на конкурс за радно место -Препознаје ризике, опасности и реалне могућности из свог окружења од којих може да оствари зараду -Разликује појмове понуда и потражња у реалним ситуацијама -Уме да одреди цену производа који продаје или услуге коју пружа у односу на конкуренцију -Уме да изради једноставан рекламни материјал за свој производ -Зна где може добити помоћ у изради пословног плана за одабрану пословну идеју и информације о изворима финансирања</p>	17	<ul style="list-style-type: none"> - Препознаје прилике за генерисање прихода путем запошљавања и самозапошљавања и анализира ризик који се односи те прилике; - Креира једноставну радну биографију и обавља поступак пријављивања за добијање запослења; - Израчунава потребне ресурсе за самозапошљавање; - Идентификује ресурсе који су доступни у породичном, макро и микро социјалном окружењу да помогну остваривање циљева самозапошљавања; - Осмишљава једноставан комерцијални производ/услугу; - Израчунава потребна улагања и формира
<p>2. Самозапошљавање -Предузетник и предузетничко деловање – особине предузетника, мотиви, предности, недостаци и ризици самосталног обављања делатности -Развој пословне идеје и потребна улагања у пословање; Извори почетног финансирања пословања – сопствена и позајмљена средства; Инокосно</p>			6	

власништво и облици удруживања капитала	шест разреда редовног основног образовања организује се индивидуализована допунска настава из нових предмета који су уведени наставним планом ФООО у другом циклусу. Одрасли који су завршили редовно седми разред обавезни су да похађају комплетан трећи циклус.	2. НАПРЕДНИ НИВО -Уме да у радној биографији истакне своје особине или вештине, знања и умења која га препоручују за тај посао -Разматра и процењује основне одредбе уговора, споразума или анекса које потписује. -Процењује оправданост улагања за покретање сопственог бизниса. -Тражи помоћ у изради пословног плана за одабрану пословну идеју и информације о изворима финансирања од институција које су за то надлежне.		продајну цену производа/услуге; – Прави једноставан план дистрибуције производа/услуге; – Креира једноставан рекламни летак.
3. Пословање -Роба и услуге; понуда и тражња; процес производње – улаз, процеси и излаз; добит и губитак			2	
4. Развој комерцијалног производа/услуге -Осмишљавање производа/услуге односно, асортимана производа/услуга			9	

Начин остваривања програма

Облици и методе рада	Активност полазника	Праћење и вредновање рада полазника
<p>Облици: -фронтални облик рада, -индивидуални облик рада, -рад у пару, -групни облик рада.</p> <p>Методе: -дијалогска, -монологска, -методе засноване на посматрању, -рад са књигом.</p>	<p>-Прати наставу, -слуша излагање наставника, -гледа слике, -учествује у разговору, -одговара на питања, -записује, -решава задатке, - активно учествује у групном раду и раду у паровима.</p>	<p>1. Портфолио - задаци за праћење напредовања полазника -материјали за самоевалуацију полазника -други задаци за полазнике</p> <p>2. Андрагошка свеска наставника</p>

Наставни предмет: Одговорно живљење у грађанском друштву

Циклус: Трећи

Годишњи фонд часова: 50+5

Назив теме са садржајима	Циљеви и задаци	Образовни стандарди по нивоима	Број часова	Исходи предмета
1. Породица као систем -Моја породица; снаге и слабости -Породични систем -Породични циклуси -Функционални и дисфункционални породични образци	-Упознавање и проширивање знања о појму породица, њеним снагама и слабостима -Схватају сложеност породичног система -Упознају се са развојним циклусима породице и схватају постојање различитих задатака у оквиру њих -Разликују функционалне од дисфункционалних породичних образаца	Основни: ОЗ.ОЖ.1.2.1. Разликује основне породичне подсистеме по структури чланова и њиховим улогама ОЗ.ОЖ.1.2.2. Процењује које дисфункционалне образце породице треба мењати Напредни: ОЗ.ОЖ.2.2.1. Повезује фазе породичног развоја и задатке породице у тој фази	10	-Препознаје породицу као систем зависан од окружења и променљив у различитим фазама породичног развоја
2. Унапређење квалитета породичног живота и родитељства	-Схвата како да унапреди породични живот и побољша однос са	Основни: ОЗ.ОЖ.1.2.3. Повезује задатке породице са		-Препознаје повезаност брачних и родитељских

<p>-Партнерско родитељство</p> <p>-Васпитање и васпитни стилови</p> <p>-Родитељска моћ- награде и казне</p> <p>-Дечије потребе и начини њиховог задовољавања</p> <p>-Школски успеси и неуспеси</p> <p>-Однос родитељ - дете</p> <p>-Неизбежни сукоби - могући исходи</p>	<p>децом применом одговарајућег васпитног стила</p> <p>-Побољша односе у породици и адекватно санкционише понашање деце</p>	<p>брачним односно родитељским улогама</p> <p>ОЗ.ОЖ.1.2.4. Повезује начин задовољавања заједничких потреба са васпитањем</p> <p>ОЗ.ОЖ.1.2.5. Разликује три основна васпитна стила</p> <p>ОЗ.ОЖ.1.2.6. Повезује квалитет односа родитељ - дете и тип родитељског ауторитета</p> <p>Напредни:</p> <p>ОЗ.ОЖ.2.2.2. Примењује стратегије којима се постижу позитивни васпитни ефекти</p>	<p>15</p>	<p>улога у породичном функционисању</p> <p>-Препознаје како је задовољење потреба деце начин васпитања, пружање подршке учењу, образовању, одрастању и остамостаљивању</p> <p>- Препознаје различите васпитне стилове и њихове последице на дечији развој</p> <p>-Препознаје основне типове родитељског ауторитета и њихов утицај на однос родитељ - дете</p>
<p>3.Функционисање републичке власти и локалне заједнице, грађанска иницијатива и активизам</p> <p>-Функционисање републичке власти и локалне заједнице</p>	<p>-Разликује републичку од локалне власти и препознаје њихове надлежности</p> <p>-Схвата како се са особама који имају исти проблем може организовати у</p>	<p>Основни:</p> <p>ОЗ.ОЖ.1.1.7. Користи услуге локалне самоуправе</p> <p>ОЗ.ОЖ.1.1.8. У решавању заједничких проблема показује иницијативу и удружује се са другим грађанима</p>	<p>12+5</p>	<p>-Препознаје структуру републичке и локалне власти, схвата значај коришћења свог бирачког права</p> <p>- Схвата своју грађанску улогу и значај своје</p>

<p>-Организације грађана, грађанска иницијатива</p> <p>- Локална удружења грађана и њихов допринос развоју локалне заједнице, грађански активизам</p>	<p>циљу његовог лакшег решавања</p>	<p>Напредни:</p> <p>ОЗ.ОЖ.2.1.4. Разликује надлежности републичке и локалне власти</p> <p>ОЗ.ОЖ.2.1.5. Разликује законодавну и извршну власт</p>		<p>активности и активности разноврсних удружења грађана за побољшање живота локалне заједнице</p>
<p>4.Европска Унија процес европских интеграција</p> <p>-Европска Унија - развој и карактеристике</p> <p>-Функционисање Европске Уније</p> <p>-Процес придруживања Европској Унији - предности и мане</p>	<p>-Схвата појам ЕУ И начин њеног функционисања</p> <p>-Разуме шта су предности, а шта мане</p>	<p>Основни:</p> <p>ОЗ.ОЖ.1.1.9. При доношењу одлука примењује европске вредности</p> <p>Напредни:</p> <p>ОЗ.ОЖ.2.1.6. Уме да наведе принципе на којима почива Европска Унија</p>	<p>13</p>	<p>-Познаје основне карактеристике Европске Уније и разуме значај процеса европских интеграција</p> <p>-Познаје вредности на којима почива Европска Унија и њихов значај за развој друштва</p>

Начин остваривања програма

Облици и методе рада	Активност полазника	Праћење и вредновање рада полазника
<p>Облици:</p> <ul style="list-style-type: none"> -фронтални облик рада, -индивидуални облик рада, -рад у пару, -групни облик рада. <p>Методе:</p> <ul style="list-style-type: none"> -дијалошка, -монолошка, -методе засноване на посматрању, -рад са књигом. 	<ul style="list-style-type: none"> -Прати наставу, -слуша излагање наставника, -гледа слике, -учествује у разговору, -одговара на питања, -записује, -решава задатке, - активно учествује у групном раду и раду у паровима. 	<ul style="list-style-type: none"> 1. Портфолио - задаци за праћење напредовања полазника - материјали за самоевалуацију полазника - други задаци за полазнике 2. Андрагошка свеска наставника

Наставни предмет: Примењене науке

Циклус: Трећи

Годишњи фонд часова: 50

Назив теме са садржајима	Циљеви и задаци	Образовни стандарди по нивоима	Број часова	Исходи предмета
1. КУЋА И ОКО КУЋЕ -Стари материјали за зидање кућа -Новији материјали за куће: Цемент и бетон -Новији материјали за куће: Изолациони материјали, -Живот у кући, боје и лакови, како се зими грејемо -Живот у кући, водовод и канализација, ел. струја и кућни апарати	Циљ наставе је да се полазници оспособе и да стекну основну писменост за несметано функционисање у свакодневном животу и раду.	Стандарди за овај предмет нису предвиђени	18	<ul style="list-style-type: none"> • Критички размишља о појмовима у стварима које се догађају у окружењу • Управља догађајима и пословима од важности за свакодневни живот • Да се понаша безбедно по себе и околину приликом употребе различитих ствари или процедура • Примењује знања од критичне важности за квалитет и поштовање шпотребних стандарда у обављању различитих послова • Практикује основно еколошко понашање <p>Исходи модула усмерени ка обукама за услуге</p> <ul style="list-style-type: none"> • Полазник је оспособљен да: • Примењује принципе хигијенског и здравог живота • Заштити себе и ближње од инсеката и глодара који могу бити преносиоци заразних болести
2. ХРАНА -Производња хране: гајење и заштита биљака -Гајење и заштита животиња -Чување (конзервирање) хране –обрада -Припрема хране	Задатак: -да увиди грешке у досадашњем живору -да касније примењује најбоље савете за зивот у кући и око ње -да води рачуна о храни на најбољи начин -да чува здравље		16	
3. ЗДРАВЉЕ -Како смо направљени и како функционисемо -Како смо направљени и како функционисемо-утврђивање -Шта је здравље и како се здравље губи -Како се бранимо од других напасти -Кућна хигијена			16	

Начин остваривања програма

Облици и методе рада	Активност полазника	Праћење и вредновање рада полазника
<p>Предмет се реализује кроз следеће облике наставе:</p> <p style="text-align: center;">Избор програмских садржаја</p> <p>Обим одабраних програмских садржаја прилагођен је годишњем фонду часова у основном образовању одраслих да би полазници могли да сазнају и примењују научено из примењених природних наука</p> <p style="text-align: center;">Избор метода логичког закључивања</p> <p>Од свих метода које се користе у физици, ученицима је најприступачнији индуктивни метод при проналажењу и формулисању основних закона физике.</p>	<p>Да би се циљеви и задаци наставе примењених наука остварили у целини, неопходно је да полазници што више учествују у свим облицима наставног процеса.</p> <p style="text-align: center;">Редовно похађање наставе Активност у конверзацијама</p>	<p>Вредновање оставрености исхода врши се кроз:</p> <p style="text-align: center;">излагање садржаја теме уз одговарајуће демонстрационе огледе и рачунарских симулација праћење рада сваког полазника сналажљивост у одређеним задатим ситуацијама</p>